DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXIII Kaina 35 c. ANTRADIENIS – TUESDAY, SPALIS – OCTOBER 20, 1992 Nr. 205

Krėvės palaikai sugrįžo Lietuvon

Pirmadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, spalio 19 d. (Elta) — Įvykdyta Vinco Krėvės-Mickevičiaus valia — jo palaikai iš tolimos Amerikos grįžo į laisvą tėvynę Lietuvą.

Į Vilniaus universiteto šventų Jonų bažnyčią, kur stovėjo urnos su mūsų literatūros klasiko, mokslininko, visuomenės veikėjo Vinco Krėvės ir jo žmonos Onos Marijos palaikais, praėjusį šeštadienį nuo pat ryto ėjo žmonės. Pagarbą didžiam mūsų tautos vyrui atidavė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, Parlamento deputatai, vyriausybės nariai, šimtai rašytojo kūrybos gerbėjų. Po vienuoliktos valandos iškilmingų šventų Mišių, urnos su brangių Lietuvai žmonių palaikais išlydėtos į Merkinės bažnyčią.

Sekmadienį, spalio 18 d. Merkinės gatves, aikšteles užtvindė lengvieji automobiliai, autobusai: susirinko labai daug žmonių. Pėsti ir važiuoti skubėjo į bažnyčią, į gedulo pamaldas už Vincą Krėvę ir jo žmoną. Skambant varpui, urnos buvo išneštos iš bažnyčios, laidotuvių procesija pajudėjo rašytojo gimto Subartonių kaimo link. Pakeliui į kapinaites visi sustojo prie gimtosios sodybos. Buvo giedamos giesmės, pašventintas tik ką šalia namo pastatytas kryžius. „Jis primins rašytojo sugrįžimą, o Kristus nuo kryžiaus laimins šią sodybą, laimins visą kaimą, visus praeinančius", kalbėjo Merkinės dekanas kunigas Rokas Algis Puzonas.

Subartonių kapinaitėse rašytojo jau laukė ąžuolo koplytstulpis, kurį sukūrė Ipolitas Užkurnys. Senu lietuvių katalikų papročiu su giesmėmis, bažnyčios vėliavomis paskui nešamą kryžių čia atėjo ir laidotuvių procesija.

Vinco Krėvės ir jo žmonos palaikus iš Amerikos atlydėjęs profesorius Albertas Zalatorius pasakė, kad įvykdyta rašytojo valia sugrįžti į Tėvynę, į kalnelį, nuo kurio taip gražiai atsiveria gimtasis sodžius, kur ilsisi protėviai, tėvai, seserys ir broliai. Čia ateis tūkstančiai, nes nėra Lietuvoje tokio, kuris nebūtų girdėjęs Krėvės vardo. Čia turėtų ateiti ir tie, kurie niekino šį vardą — ateiti, atsiklaupti, atsiprašyti... Buvo perduoti ir negalėjusio į Lietuvą atvykti rašytojo Kosto Ostrausko atsisveikinimo žodžiai. Jis — Krėvės palikimo saugotojas, visą Krėvės archyvą perdavė Lietuvai.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas Bronislovas Kuzmickas kalbėjo apie Vinco Krėvės ištikimybę Lietuvos kultūrai, Lietuvos valstybei. „Tas jo tvirtumas turi ir mums šiandien padėti". Kultūros ir švietimo ministras Darius Kuolys pasakė, kad Vincas Krėvė tvirtai tikėjo lietuviškojo genijaus galia ir savo darbais ją stiprino. „Didis mokslo vyras sugrįžo", prie kapo duobės tarė Lietuvos mokslų akademijos prezidentas Benediktas Juodka, primindamas pirmojo akademijos prezidento — Vinco Krėvės nuopelnus mūsų krašto mokslui. „Į amžinuosius tėviškės namus sugrįžo žmogus, ir tebūna jam lengva Subartonių smiltelė", pasakė Rašytojų sąjungos pirmininkas Vytautas Martinkus. Jis taip pat padėkojo visiems, padėjusiems įvykdyti rašytojo valią.

Vyskupas Juozapas Matulaitis, lydėjęs Vinco Krėvės ir jo žmonos palaikus šioje paskutinėje kelionėje iš Merkinės į Subartonis, kalbėjo apie tai, kad tvirtas rašytojo tikėjimas buvo ta neišsenkama požeminė srovė, gaivinusi jo kūrybą. Kad Dievas duotų mums daugiau tokių sūnų ir dukterų, pasakė vyskupas.

Rašytojo duktė Ona Aldona Krėvaitė-Mošinskienė, visada tikėjusi, jog tėvai čia sugrįš, paprašė neapleisti kapo.

Spalio 19 dieną Vilniuje, Mokslų akademijos salėje įvyko Mokslų akademijos ir rašytojų sąjungos visuotinis susirinkimas Vinco Krėvės gimimo 110-osioms metinėms paminėti. Buvo atidengtas Vinco Krėvės bareljefas.

Vytauto Landsbergio 60-asis gimtadienis

Praėjusį sekmadienį, spalio 18 dieną Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis šventė savo šešiasdešimtąjį gimtadienį. Žvėryno rajoną, kuriame gyvena Parlamento vadovas, tą rytą prikėlė iš miego tranki studentų orkestro muzika. Jau nuo seno gyva ši studentiška tradicija muzikos garsais žadinti savo mylimiausius profesorius jų gimtadienio proga.

Vieni pirmųjų Vytautą Landsbergį gimtadienio proga pasveikino ir Politinių kalinių bei tremtinių sąjungos atstovai. Su maršu atžygiavo Lietuvos savanoriai. Pirmajam garbės savanoriui — Vytautui Landsbergiui buvo įteiktas vardinis karabinas. Ištvermės, sveikatos ir drąsos linkėjo Vytautų klubo atstovai.

Jubiliatą sveikino premjeras Aleksandras Abišala, vyriausybės nariai, užsienio valstybių ambasadoriai, savivaldybių vadovai, partijų ir judėjimų, visuomeninių organizacijų atstovai. Pavakary atėjo artimiausi žmonės — tėvas, giminės. Spalio 18-oji dabar bene vienintėlė diena metuose, kurią Vytautas Landsbergis gali praleisti namie su anūkais. Ir jis, kaip pats pasakė, tuo labai džiaugiasi.

Nafta ir dujos — pasaulinėmis kainomis

Kalbėdamas per televiziją spalio 16 d., Lietuvos premjeras Aleksandras Abišala pasakė, kad jau visiškai aišku, jog už naftą ir dujas, tiekiamas iš Rusijos, teks atsiskaityti pasaulinėmis kainomis. O tai reiškia, kad trijų asmenų šeimai už trijų kambarių buto apšildymą ir karštą vandenį reikės sumokėti po 2,000 talonų per mėnesį. Labai taupant — karštą vandenį tiekiant tik tam tikromis dienomis ir šildant butus iki žemesnės temperatūros negu anksčiau — šią sumą galima sumažinti iki 1,500 talonų. Bet ir tai labai brangu, ir, premjero žodžiais, nemaža dalis žmonių tiesiog neturės iš ko tokios sumos sumokėti. Kadangi kitos išeities nėra, vyriausybė sudarė socialinės pagalbos programą. Šeimoms, kurių pajamos vienam nariui yra mažesnės kaip 4,000 talonų, bus išmokamos pašalpos specialiai mokesčiui už butą.

Pareiškęs didelį apgailestavimą dėl tokios situacijos ir pakvietęs visus labai taupyti energetinius išteklius, premjeras paragino ir geriau dirbti, gaminti daugiau prekių ir jas pelningai parduoti. Tik pakėlus ekonomiką, nebebus tokios baisios pasaulinės naftos kainos.

Kaip labai nepalankų mums dalyką premjeras paminėjo ir tai, kad neturime iki šiol terminalo — uosto, per kurį galėtume importuoti naftą iš kitų šalių. Pasirinkimo galimybė pirkėjui visada yra naudinga.

(V.P.)

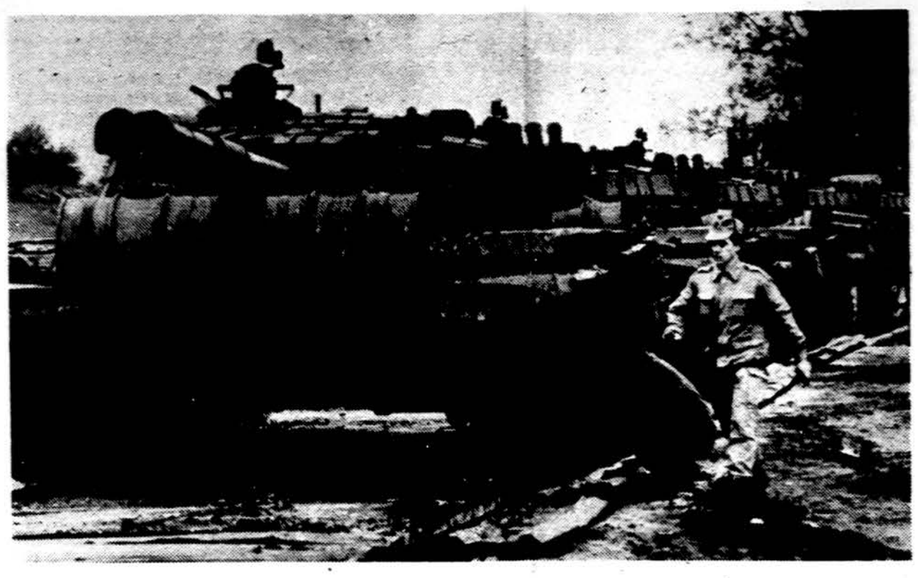

Rusijos kariuomenės 107-osios motošaulių divizijos karinė technika kraustosi iš Šiaurės miestelio.
Nuotr. A. Sabaliausko

EB paskolos Baltijos šalims

Briuselis, spalio 17 d. — Spalio 16 d. Briuselyje įvyko Europos Parlamento Ekonominių ryšių su užsieniu komiteto posėdis, kuriame buvo svarstomi Europos Bendrijos ir jos valstybių ekonominiai ir komerciniai santykiai su Estija, Latvija, Lietuva bei finansinės pagalbos suteikimo Baltijos valstybėms klausimas, praneša Lietuvos Misija prie Europos Bendrijos.

Svarstant š.m., gegužės 11 d. pasirašytą ekonominę ir komercinio bendradarbiavimo sutartį tarp Europos Bendrijos ir valstybių bei Baltijos valstybių, Europos parlamento deputatai teigiamai atsiliepė apie tautinių mažumų padėtį Lietuvoje, išreiškė viltį, kad Estijoje ir Latvijoje tautinės mažumų teisės bus įtvirtintos ne tik de jure, bet ir de facto, sudarant sąlygas dalyvauti rinkimuose įstatymų priėmimo procese, šalies valdyme.

Europos Parlamento Ekonominių ryšių su užsieniu komitetas pasirašytų sutarčių svarstymą tęs lapkričio 5 dieną Strasbourg'e. Tikimasi, kad ekonominio ir komercinio bendradarbiavimo sutartys bus ratifikuotos lapkričio mėnesį.

Pasitarime kalbėjęs ambasadorius Adolfas Venskus apibūdino sudėtingą ekonominę situaciją Lietuvoje, kvietė Europos Parlamentą kaip galima greičiau išreikšti teigiamą nuomonę dėl Europos Bendrijos komisijos pasiūlymo suteikti paskolą Lietuvai, o Europos Bendrijos vykdomąsias valdžias — praktiškai įgyvendinti sprendimą, artimiausiu metu pervedant numatytą sumą Lietuvos finansinėms institucijoms. Pagal Europos Bendrijos Komisijos projektą, numatyta suteikti Lietuvai, Latvijai, Estijai atitinkamai 100 milijonų, 80 milijonų ir 40 milijonų *ecu* vidutinio termino kreditą mokėjimo balansui padengti.

Europos Parlamento Komiteto posėdyje taip pat dalyvavo bei kalbėjo Estijos ambasadorius Clyd Kull bei Latvijos garbės konsulas Niels Dahlmann.

— **Rusijos** Gynybos ministerijos pareigūnai žodžiu žadėjo Latvijos Miškininkystės ministerijai sumokėti už miškų gaisrų padarytą žalą prie Adaži, kurioje vietovėje yra Rusijos Šiaurvakarinės Grupės pajėgų pagrindinė bazė. Latviai apskaičiuoja, kad žalos padaryta už 55 milijonus rublių. Latvijos pareigūnai pranešė, kad Rusijos kariuomenės veiksmai sukėlė daugumą gaisrų tame regione. Iki šiol prez. B. Jelcinas to išsigynė.

NATO Mokslo komitetas praneša apie savo mokslo programas

Briuselis, spalio 17 d. — Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos NATO būstinėje Briuselyje spalio 16 d. įvyko Woerner pirmas NATO Mokslo komiteto ir Šiaurės Atlanto bendradarbiavmo valstybių atstovų pasitarimas, praneša Lietuvos Misija prie Europos Bendrijos. Pradėjęs pasitarimą, NATO gen. sekretorius Manfred Woerner pasakė, jog NATO veikla nukreipta trejomis tolygiai svarbiomis kryptimis — bendradarbiaujant karinėje, politinėje bei mokslinėje sferose.

Manfred Woerner pakvietė Rytų ir Vidurio Europos mokslinių institucijų atstovus aktyviai padėti skleisti informaciją apie NATO mokslines programas, sudaryti sąlygas mokslininkams dalyvauti jose individualiai bei vykdant bendrus projektus su NATO valstybių mokslininkais.

Rytų ir Vidurio Europos valstybių mokslinių institucijų atstovams suteikta informacija apie NATO mokslines programas, dalyvavimo jose sąlygas bei tvarką. NATO ir Šiaurės Atlanto Bendradarbiavimo Tarybos valstybių atstovai akcentavo, jog didelis dėmesys turi būti skirtas jaunų mokslininkų tobulinimuisi.

Pasitarime dalyvavo Lietuvos vyriausybės Informacijos, mokslo ir studijų skyriaus vedėjas Vygintas Gontis bei Misijos prie Europos Bendrijos patarėjas Vygaudas Ušackas.

Žemės drebėjimas Kolumbijoje

Bogota, Kolumbija, spalio 18 d. — Per dvi dienas įvykęs jau antras žemės drebėjimas sukrėtė Kolumbijos miestus, sukeldamas geoterminių vandens šaltinių išsiveržimą šiaurvakarinėje Kolumbijoje esančiose kurortinėse natūraliose karštose voniose.

Kai iš žemės išsiveržė karšti garai ir purvas natūraliose karštose voniose netoli San Pedro de Uraba, 120 mylių į šiaurvakarius nuo Medellin miesto, 4 žmonės pražuvo ir bijoma, kad užmušti ir kelios dvidešimtys buvo sužeisti. Du žmonės žuvo žemėse drebėjimuose kitose Kolumbijos vietovėse.

Žemės drebėjimas buvo 7.2 Richterio stiprumo, bet aplamai Kolumbijoje padaryta mažai žalos. Tuo pačiu metu išsiveržė 1,500 pėdų aukščio ugniakalnis Cacaqual netoli San Pedro, bet tuo tarpu nebuvo galima nustatyti, ar ugniakalnio išsiveržimas buvo geoterminis vandens išsiveržimas ar tikras ugniakalnio išsiveržimas. Trumpą laiką prieš išsiveržimą kalno viršūnėje nuo kalno nutekėjo karštas purvas ir švokštė garai. Purvui susirinkus į tvenkinius kalno papėdėje, ten prisirinko daug žmonių pasinaudoti sveikatingomis purvo voniomis.

Kolumbijos sostinę Bogotą žemės drebėjimas sukrėtė 10:12 val. ryte. Žmonės bėgo iš drebančių pastatų ir gatvėje pakabintoas eismo šviesos smarkiai suposi.

Seisminis Institutas Cali mieste, Kolumbijoje, pranešė, kad žemės drebėjimas truko dvi minutes ir jo centras buvo 185 mylias į šiaurvakarius nuo sostinės, netoli šeštadienį Kolumbiją sukrėtusio drebėjimo, kurio stiprumas buvo 6.6, bet nuo kurio niekas nežuvo.

Pasikeitimai Kinijoje nieko nepakeitė

Beidžingas, Kinija, spalio 18 d. — praėjusią savaitę vykusiame 14-ame Kinijos Komunistų partijos suvažiavime buvo pakeisti beveik pusė Kinijos KP Centro komiteto narių. Iš pareigų buvo paleisti kai kurie kietosios linijos palaikytojai ir jų vieton įstatyti labiau išsimokslinę, pragmatiškesni asmenys. Suvažiavimo vedamoji mintis buvo rinkos ekonomikos ugdymas.

Nors daugeliu atvejų laimėjo įvairūs pakeitimus palaikantieji, jų laimėjimai nebuvo visuotiniai. Kai kurie kietosios linijos palaikytojai gavo pakėlimus, daugeliui kitų pavyko išsaugoti savo darbus. Pagaliau, nežiūrint visų kalbų apie Kinijos KP vadovybės atjaunėjimą, suvedus Centro komiteto 189 narių bei 130 antrininkų amžiaus vidurkį, jis visvien yra aukštesnis, negu 1987 m. išrinkto Centro komiteto. Be to, ir naujieji CK nariai atrodo kaip partijai ištikimi karjeristai. Vienas kinietis intelektualas susumavo: „Nesakyčiau, kad jie turi vaizduotę, bet nesakyčiau ir, kad vėl kartojasi tie patys pasenę dalykai. Yra daugiau technokratų ir universitetinių diplomų, bet tai visvien yra KP Centrinis komitetas, o Komunistų partija vis tik atstovauja darbo klasei".

Naujasis Centro komitetas gi bus kovų dėl viršaus laukas, kurių tikimasi, kai numirs dabartinis vadas, 88-metis Deng Xiaoping. Nors beveik 2,000 suvažiavusių delegatų balsus skaičiavo kompiuterizuotos mašinos, pats balsavimas buvo tik pro forma, nes kandidatų buvo tik 5% daugiau, negu reikėjo išrinkti.

Centro komitetas išsirinko Politbiurą savo pirmame posėdyje, sekmadienio vakare, kuris vyko už uždarų durų.

Nors valdžia buvo skelbusi, kad suvažiavime pasirodys partijos vadas Deng Xiaopeng, tuo išblaškydamas gandus, kad jis sunkiai serga, jis tačiau nei viename posėdyje nepasirodė, nei atidarymo ar uždarymo ceremonijose.

Tačiau partijos vadas sveikinamas net ir nedalyvavęs, ir jo nurodymai buvo įjungti į įvairių darbo komisijų pranešimus ir į naująjį partijos šūkį: „Ugdyti socialistinę rinkos ekonomiją". Kongresas spalio 18 d. pareiškė: „Draugas Deng Xiaopeng, vyriausias Kinijos reformos, atidarymo ir modernizacijos programos architektas, padarė stambius istorinius įnašus į (partijos) teorijos ir linijos įvedimą".

Atleistųjų kietosios linijos palaikytojų tarpe, kurie neteko savo vietų centriniame komitete, yra „Liaudies dienraščio" leidėjas Gao Di, Propagandos departamento vedėjas Wang Renži ir Kultūros ministro pareigas einantis He Džingži. Šie trys buvo geriausieji kietosios linijos palaikytojai, tiek politikoje, tiek ir ekonomijoje, ir, greičiausiai, netekę savo vietų Centriniame komitete, jie greičiausiai neteks ir savo tarnybų.

Tačiau Gao Di vieton, „Liaudies dienraščio" leidėju paskirtas jo buvęs pavaduotojas Šao Huaze, karininkas paskirtas į laikraščio redakciją po Tiananmen sukilimo. Jis pirmą kartą gauna vietą ir Centriniame komitete. Į Centrinį komitetą buvo pakeltas ir Žang Gong, kuris buvo spaudos atstovas kariniams daliniams, kurie buvo atvežti į Tiananmen aikštę ir pradėjo šaudyti į žmones. Be to, iš Centrinio komiteto buvo pašalinti keli žymūs pareigūnai, rėmę greitesnes reformas.

Ar JAV ir Rusijos žvalgybos telks duomenis į bendrą fondą?

Maskva, spalio 18 d. — JAV ambasada pranešė, kad svarstoma JAV-ėms ir Rusijai dalintis jų žvalžgybų turimais duomenimis. Galimos sritys, kur būtų duomenys renkami į bendrą fondą, yra branduolinių ginklų plitimo mažinimo ir kovos prieš terorizmą, narkotikų prekybą ir organizuotą kriminalizmą, pranešė JAV ambasada Maskvoje po to, kai ten apsilankė JAV Centrinės žvalgybos CIA direktorius Robert M. Gates.

CIA vadas, tris dienas lankęsis Maskvoje, buvo susitikęs su keliais aukštais Rusijos žvalgybos pareigūnais, o taip pat ir su prezidentu Boris Jelcinu.

Rusijos Užsienio žvalgybos direktorius Jevgeny Primakov pernai metų rudenį nustebino žinovus pareikšdamas, kad Rusija norinti kooperuoti, išnaikinant tarptautinį terorizmą, ir pasakydamas, jog Rusija sutiksianti nutraukti savo žvalgyba bet kuriame krašte, kuris nutrauktų savo žvalgybos operacijas prieš Rusiją.

Nors šis pareiškimas pereitą rudenį nepatraukė didelio tarptautinio dėmesio, žinovai tai interpretavo kaip Rusijos norą sumažinti savo žvalgybos operacijas, kurios šiuo metu užmestos daug plačiau, negu Rusijos sąlygos leidžia.

JAV ambasada apie šiuos susitikimus nieko daugiau nepranešė, nei apie dir. Robert Gates susitikimų Varšuvoje ir Budapešte turinį. Jis buvo ten sustojęs prieš atvykdamas į Maskvą.

Penktadienį, spalio 16 d. R. Gates perdavė prezidentui Jelcinui informaciją apie vieną brangiausiai atsiėjusių slaptų žvalgybos operacijų — atgavimą šešių sovietų jūrininkų palaikų iš 1968 m. Pacifiko vandenyne paskendusio sovietinio povandeninio laivo.

KALENDORIUS

Spalio 20 d.: Šv. Paulius Kryžiaus, Artemas, Adelina, Gedainis, Saulė.

Spalio 21 d.: Hilarijonas, Uršulė, Rikantas, Gilanda.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:07, leidžiasi 6:04.

Temperatūra dieną 51 F (10 C), naktį 38 F (3 C), lietus pasibaigs iš ryto, paskui vėl bus debesuota.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

BŪK ŽVALUS PER VISĄ SAVO GYVENIMĄ!

O kad ta migrena taip nevargintų, kad tos skrandžio ir dvylikapirštės žarnos žaizdos nekraujuotų, greičiau užgytų ir nesikartotų, kad tie paliaukiai suplonėtų ir kad sustingę sąnariai su tokiomis strėnomis miklesniais taptų — žodžiu, kad viskas būtų sveika, ramu ir sklandu, reikia kiekvienam su sveikatos pagrindais susipažinti ir savo gyvenime girdėtas mediciniškas kūno atstatymo — reabilitacijos žinias galvon įsidėti, savo gyvenimą pagal jas tvarkyti, pagal jas gyventi, nors tai mums būtų neįprasta ir nelengvai įvykdoma.

PAIRUSIO KŪNO ATSTATYMO — REABILITACIJOS ŽINIOS

Tos žinios yra naudingos darbštiems ir aktyvaus fizinio gyvenimo būdo ir tiems visiems tinginiams — nuolat kalbantiems ir nuolat ką nors čiaumojant prie televizijos sėdintiems ir niekad gydytojo patarimo daugiau judėti, vaikščioti, darbuotis neklausantiems.

Būk žvalus visą gyvenimą, klausyk šių mediciniškų patarimų, skirtų tėvams, seneliams, dėdėms, tetoms ir net vaikams bei draugams, kuriuos mes mylime, kurių sveikatą pagerinti norime ir kurių gyvenimą prailginti — praturtinti trokštame, siekiant gausesnio kilnumo, didžiadvasiškumo, nusiteikimo, žmoniškumo, didesnio aktyvumo — savarankiškumo, žodžiu, išmintingumu pasipuošimo.

Lietuviai, tamstų tūkstančiai Chicagoje, ypač vyresnio amžiaus sulaukusieji, dėkite į savo širdis ir protus ateinančias savaites, trečiadieniais, per „Lietuvos Aidus" perduodamas mediciniškas kūno atstatymo — reabilitacijos žinias, kurias aš, iš Vilniaus atvykęs chirurgas gydytojas Antanas Adomavičius, perteiksiu.

Pradedame

Seneliais besirūpinanti medicinos šaka vadinasi gerontologija. Tai mokslas, studijuojantis senėjimą ir sunkenybes, atsirandančias senstant pas vyrus ir moteris.

Senėjama dviem kryptimis: pagal tai, 1. kaip žmogus sugeba prisitaikyti prie senatvės ir 2. kaip žmogus sugeba kovoti su senatviškais negalavimais.

Lietuviai ir lietuvės, kurie ir kurios, kaip anos bitės ar skruzdės pasiilsėdamos juda, kruta, darbuojasi apie namus, sode ar darže, žodžiu, aktyviai gyvena — gimnastikuojasi, išsilaiko geriau ir laimingesni sulaukia gilios senatvės, negu tie ir tos, kurie vien tik liežuvį gimnastikuoja.

Medicinos personalo priežiūroje atliekami pratimai ar vaikščiojimas bei kitoks darbavimasis slopina senėjimą ir gerina pensininko dienas. Darbavimasis palaiko kūno sveikumą, sau geresnės ateities pasiekimą.

Šie mano pranešimai talkins visiems senyvo amžiaus asmenims tapti aktyvesniais ir laimingesniais kūnu, protu ir išmintingumu — žmoniškais nusiteikimais: aktyvūs — nesnaudžią, visuomet yra geros nuotaikos, geresnės kūno ir proto sveikatos.

Judėjimas, vaikščiojimas, gimnastikavimasis yra geriausios priemonės geros sveikatos užlaikymui. Darbas, judesys ir fiziniai pratimai kartais yra reiškmingesni negu vaistų paskyrimas. Pratimai stiprina žmogaus jėgas, raumenų tonusą, priverčia sąnarius judėti, stiprina kraujotaką ir padeda virškinimui bei išsituštinimui; o pensininkui svarbiausias dalykas yra jo reguliarus darbavimasis — gimnastikavimasis, nes tai stabdo senėjimą ir prailgina pilnavertį gyvenimą.

Klausimai, „kaip aš galėčiau prailginti jaunystę, ar sustabdyti — sulėtinti senėjimą", yra seni kaip ir pati žmonija. Dabar medicinai yra daug kas žinoma tuo reikalu. Tai vaisių, daržovių maistas, reguliarus darbavimasis ir kitam gera darant sau laimės kūrimas — savų įtemptų nervų nuraminimas.

Jau prieš daugiau negu 2000 metų medicinos tėvu laikomas graikų gydytojas Hipokratas tvirtino, kad reguliarūs darbai — pratimai yra geriausi žmogaus draugai.

Jei Tamstas slegia nuovargis, nuobodulys, kūno nerangumas, dėl artėjančios mirties nusiminimas bei kitokie negerumai, leiskis į kojas ir rankas, į širdį ir protą — ir pradėsi laimingiau gyventi, o ne vien žolele skursti; mat nejudant žmogaus kūnas — mašina sugenda; tad venkime jos sugedimo iki gilaus saulėlydžio aktyviai besidarbuodami, apie gerus darbus galvodami ir silpnesniems už save, kaip galint padėdami.

Tad iki kito karto!

APSISAUGOJIMAS NUO KATARAKTO

Dr. ROMAS ULINSKAS

Pajėgus akių ligų gydytojas Linas Sidrys spaudoje tvirtina, kad negydoma glaukoma komplikuojasi kataraktu, kuris pavėluotai gydomas apakina žmogų. Todėl visiems svarbu išvengti apakimo dėl akių pabalimo — katarakto. Apie jį čia populiariai ir kalbėsime.

Yra dvi ligos, kurių žmonės bijo labiau negu kitų ligų. Jie mano, kad vėžys yra labiausiai baisi liga, bet remiantis naujausia informacija, atrodo, kad baisiausios žmonėms ligos yra rūpestis dėl prostatos ir katarakto negerovių.

Moterys neturi rūpesčių dėl prostatos, tai joms kataraktas atrodo pati baisiausia liga, nes ji paliečia tiek vyrus, tiek moteris ir, gaila, bet reikia pasakyti, kad net ir jaunesni žmonės kartais esti kankinami katarakto.

Nėra jokios abejonės dėl to, kad kataraktas veda į apakimą, o niekas nenori būti aklu. Faktas, kad dauguma žmonių geriau pasirinktų mirtį, negu apakimą. Yra duomenų, rodančių, kad savižudybės yra labai gausios žmonių tarpe, turėjusių pavėluotą katarakto operaciją, ir po jo dalinį ar pilną apakimą, kuris seka po dalinio.

Tyrimų išdavos liudija, kad kataraktas yra vienas iš labiausiai baisių ligų, galinčių kankinti žmones. O galutinio apakimo baimė yra apėmusi ir jaunus žmones, pradedant 18 metų iki sulaukusius 80 metų ir daugiau. Kataraktas yra labai išplitęs. Manoma, kad kataraktas šiuo metu yra pasiekęs empidemijos pobūdį. Jei turite tėvą, motiną, brolį, seserį, dėdę, tetą — giminių ar net kaimynų, turinčių kataraktą, galėjote pastebėti siaubą ir sielos skausmą jų tarpe ir suprasti, dėl ko žmonės taip bijo katarakto.

Nagrinėjant gausią mokslinę-statistinę medžiagą apie mitybą ir vitaminus, nustatyta, kad vitaminas B2, paprastai vadinamas riboflavinu ir kadaise vitaminu G, yra susijęs su kataraktu. Pavieniai, negausūs tyrinėtojai teigia, kad riboflavino stoka šalia kitų priežasčių iššaukia kataraktą. Tačiau kita dalis tyrinėtojų teigia, kad riboflavinas neturi jokios įtakos į kararaktą. Kyla klausimas, kaip gali gausūs ir garbingi tyrinėtojai prieiti prie dviejų skirtingų išvadų apie vieną ir tą patį vitaminą? Ši kebli mįslė privertė kai kuriuos tyrinėtojus gilintis į šį klausimą.

Paaiškėjo, kad stoka vitamino B2 veda į akių sumenkimą, lygiai, kaip ir bendras savijautos pablogėjimas, plaukų netekimas. Jau yra žinoma, kad vitaminas B2 teigiamai veikia į ląstelių atsinaujinimą arba net, galima sakyti, į ląstelių gyvenimą. Vitaminas B2 yra svarbus odai, plaukams ir nagams. Jo yra mielėse, javuose, ankštiniuose javuose, riešutuose, sūryje, avokade, lapuotose daržovėse. Nenaudokime jo esamo trynyje ir vidaus organuose, nes tai didins sklerozę, o ji neigiamai veiks į akių sveikatą.

Kaip anksčiau buvo pastebėta, riboflavinas vaidina svarbų vaidmenį akies mityboje. Akių baltymo ir ragenos uždegimas pasireiškia pas gyvulius, kurių maiste nėra riboflavino ir po 7-8 savaičių veda į akies obuolio patamsėjimą ir galutinai į lęšiuko sudrumstimą — skaidrumo praradimą. Šitie akių pažeidimai yra susiję su medžiagos apykaitos sumenkimu lęšiukuose ir ragenoje.

Riboflavino trūkumo vaidmuo katarakto vystymesi yra labiausiai prieštaringas. Buvo atliekami tyrimai su gyvuliais riboflavino įtakai išaiškinti. Kai kurie tyrinėtojai pastebėjo ryšį tarp akies mitybos ir riboflavino. Pastebėta, kad dėl riboflavino stokos atsiranda regėjimo aptemimas, pablogėjęs matomumas, šviesos baimė, ašarojimas, negalėjimas matyti prietemoje ir kraujagyslių atsiradimas ragenoje, kuri turi būtų skaidri.

Dar 1939 m. buvo pastebėta pas pacientus regėjimo sutrikimai, susiję su mityba, kaip akies obuolio gleivinės uždegimas, ašarojimas, visos akies uždegimas ir regėjimo netekimas; visa tai buvo atstatyta gydant riboflavinu.

Buvo nustatyta, kad blogas prisitaikymas matyti tamsoje, susijęs su mažu vitamino A kiekiu kraujuje. Šis tyrimas pašalinamas paskirstant pacientui ne vieną vitaminą A, bet atitinkamai dozuojant su riboflavinu. Šie tyrimai rodo, kad riboflavinas vaidina kai kurį vaidmenį regėjime; iš kitos pusės, jis reikalingas sugeriant ir įsisavinant vitaminą A.

Nematymas prietemoje — vištakis ar šiaip sumažėjęs regėjimas, vadinamas aknefaskopija (aknephascopia), žymiu mastu buvo pagerintas riboflavino dėka, o ne vien vitamino A.

Specialistai tiki, kad riboflavinas yra pagrindinis vitaminas regėjimui ir galbūt vienas iš faktorių žvairumui, vykstant flavoproteino oksidacijos-redukcijos sistemai.

Manoma, kad riboflavinas veikia kaip retinos įjautrintojas šviesai. Tai priimama daugelio tyrinėtojų, kaip įrodytas faktas.

Pagal dr. Wagner, dr. Richter ir dr. Karbacher, riboflavinas nesustabdo katarakto vystymosi žmogaus akyje. Gautas tyrimų rezultatų nesutapimas dėl to, kad vieni tyrinėtojai nagrinėjo riboflavino įtaką, kai jis organizme pasisavinamas iš daržovių. Kiti gi tyrinėjo riboflavino įtaką, kai jis gautas dirbtiniu būdu.

Visi lietuviai, ypač senesnieji, tikrinkimės pas savo gydytoją sveikatą, įskaitant ir akis, ar jos skauda, ar ne, pas akių ligų gydytoją ir pildykime visus jų nurodymus. O kad sveikesni būtume bendrai, ir ypač akimis, valgykime bent 5-6 kartus per dieną vaisius-daržoves, vadovaudamiesi ALVUDO maistu — ovo-lacto vegetariška dieta, kuri saugos ir nuo sklerozės, dėl kurios daugelis kenčia, gaudami širdies ataką — infarktą, smegenų apopleksiją — insultą — vienos kūno pusės paralyžių. Daugiau apie tai kitą kartą.

Lietuvos lakūnas Aleksas Karalevičius ir Amerikos lietuvis lakūnas inž. Ričardas Grinius. Šiluteje pasiruošę akrobatiniams skrydžiams.

TROJOS ARKLYS

J. ŽEBRAUSKAS

Seimo rinkimams Lietuvoje ruošiamasi ypatingai sunkiose sąlygose. Žvarbus ruduo aiškiai primena ateinančią žiemą, be kuro ir beveik be maisto. Okupacijoje gimusi vidurinioji ir jaunesnioji karta dar tokių sunkumų nepatyrė. Neturėjo jos tautinės laisvės, bet pragyvenimo minimumas buvo visiems. Išmoko „kombinuoti", tai sočiai pavalgė ir šiltai bei šviesiai gyveno. Okupantas nedraudė „nei rašto, nei druko", nei mokslo, nei tautinio meno, nei sporto, nes buvo tikras, kad užteks tik sunaikinti tikėjimą, bažnyčias ir savarankiškus ūkininkus, o kraštą surakinti Sovietų Sąjungai dirbančios Lietuvoje pramonės ir visur išdėstytos kariuomenės. Tada Lietuva, kaip voro pagauta musė, jau niekad nepajėgs, o gal ir nebandys išsilaisvinti. Gabios, energingos ir jautrios lietuvių tautos pasiekimais okupantas turtino savo propagandinę programą: visa ėjo SSSR vardu ir garbei. Pasaulis stebėjosi rusų „laimėjimais". Lietuvoje išaugo daug mokytų žmonių ir komunistinei sistemai pritaikytų specialistų. Jiems užteko karjeros ir privilegijų komunistų partijos ribose, o už jos ribų išeiti neleido visą galinti, žinanti ir matanti KGB. Ji net sugebėjo panaudoti gerai paruoštus mūsų tautiečius šnipinėjimui ir propagandai užsieny.

Tačiau lietuvių sielose savo krašto meilė ir laisvės troškimas neužgeso. Vos pasitaikius progai, šie prislopinti jausmai suliepsnoja stipria liepsna. Komunistų organizuotas „sąjūdis" pasidarė tikru lietuvių tautos atgimimo sąjūdžiu su pasiryžimu geriau mirti, negu toliau vergauti. Tą įrodė TV bokšto ir parlamento gynėjai. Dėl to nelaimėjo ir OMONO žudikai pasienio punktuose, nei pirmoji blokada, nei nuolatiniai priešo kariuomenės gąsdinimai ir provokavimai, nei parlamento manipuliavimas.

Dvi sunkios žiemos Lietuvoje jau praėjo. Krašto laisvėjimo procesas, lyg kūdikio gimimas, yra skausmingas ir pavojingas, ypač jei ilgai užsitęsia. Šie rinkimai į seimą, tai lyg kūdikio pasirodymas. Jį priimti ir auginti pasiruošę ne tik tėvai, bet ir visas būrys piktųjų laumių ar raganų, kurios tyko kūdikį pagrobti. Dėl to jos pakeitė vardus, rūbus ir net sušvelnino balsus. Pasiklausius per „Rytmečio Ekspresą" Chicagoje skelbiamų visų partijų ir grupių rinkiminių platforminių platformų, tikrai sunku atsirinkti, kurie iš jų yra geri ir kurie mažiau geri.

Visose platformose skamba lojalumas nepriklausomai Lietuvai ir teisingos ekonominės gerovės siekimas. Kaip būtu gera, kad iš tikrųjų taip būtų. Tačiau šiuo pačiu metu visa buvusi sovietinių propagandistų mašina dirba pilnu tempu, gąsdindama žmones, kad „landsberginiai" kalti už visą netvarką ir trūkumus. Juk anksčiau buvo geriau. Kas nenori šalti ar badauti, ar nustoti jau gautos nuosavybės, ar atgauti dar negautą, tai tebalsuoja už LDDP ar bent už kitus kairiuosius: juk laisvos ir laimingos Lietuvos jie visi iškilmingai prižada siekti.

Šį sekmadienį Lemonte buv. politinis kalinys Povilas Vaicekauskas pasakojo savo įspūdžius, patirtus Lietuvoje, kur jis praleido porą mėnesių. O taip pat mūsų šią vasarą Vilniuje girdėti politinių kalinių suvažiavimo dalyvių pasisakymai aiškiai įrodo, kad buvusioje santvarkoje išauklėti propagandistai tikrai nesnaudžia. Tik jų „voro tinklas" labiau nematomas ir sofistikuotas. O jų siekimai: nepaleisti Lietuvos iš savo naudos ir rusų įtakos replių. Po gražiais ir net patriotiniais pasisakymais, slepiasi tie patys, kurie išnaudojo, čiulpė ir žudė. Tik šį kartą jie pasislėpę „Trojos arklyje", kurį įvedus į naują seimą, paaiškės klasta. Juk ir dabar, jau laisvoje Lietuvoje, jie sugebėjo apdumti dalį politinių kalinių (buvusių KGB aukų) akis ir suorganizuoti Kauno grupėje apie 1000 narių, kurie turėjo padėti kairiesiems pašalinti Landsbergį. Tai pastebėję, pol. kaliniai Vilniuje nuo Kauno grupės atsiskyrė ir sudarė atskirą Politinių Kalinių sąjungą. Bet kauniškiai greit apsižiūrėjo ir neleido nei Landsbergo, nei Gajausko pašalinti. Pasisekė tik paimti iš Gajausko KGB archyvus. Dabar jau ir apdumtieji nariai baigia šias pinkles suprasti ir visi pol. kaliniai bei tremtiniai vieningai dalyvauja Sąjūdžio koalicijoje į seimą.

Matome kaip sunku Lietuvoje susigaudyti už ką balsuoti. Nelengviau ir mums čia. Būkime atsargūs ir stebėkime „Trojos arklio" ėjimus.

Gudrūs ir kvaili žmonės yra vienodai nepavojingi, tik pusiau protingieji ir puskvailiai yra pavojingiausi.

Goethe

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: 80.00. Foreign countries $90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$80	$45	$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	$90	$50	$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	$45	$30	$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.SA. dol.) savaitinis	$50	$30	$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

CHICAGOS PIRMIEJI

Artėjant rinkimams, Chicaga vėl džiaugiasi, kad į Senatą kandidatuoja Carol Moseley Braun, kuri yra pirmoji juodosios rasės moteris, renkama šioms pareigoms. Kadangi ji yra čikagietė, ta proga prisimenama, jog 1928 m. rinkimuose Oscar DePriest, taip pat čikagietis, buvo pirmasis juodosios rasės kandidatas, išrinktas į Kongresą šiame šimtmetyje.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: **708-857-8383**

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — širdies, plaučių, kraujo spaudimo, artrito ir cukraus ligos.
Sąskaitas siunčiame tiesiog į Medicare
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v., antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždarytaa, ketvd. 1-3 v.p.p., penktd. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-6969 arba **(1-312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
IŠSIPLĖTUSIŲ KOJŲ VENŲ IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago
312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. **708-834-1120**

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Jau atsibodo laukti,

KUOMET IŠEIS IŠ UŽIMTŲ PASTATŲ

Apie išėjimą visą laiką yra kalbama. Tai yra viena pagrindinių temų, kurias visą laiką girdime. Aukščiausiosios tarybos pirm. Vyt. Landsbergis, lankydamasis Jungtinėse Tautose, New Yorke, taip pat pirmiausia tą klausimą kėlė. Atrodo, visiems turėtų būti labai aišku, kad gyvenimas negali normaliai vykti, kol nekviestas svečias tavo namuose yra įsitaisęs. Bet, deja, yra ir kitaip galvojančių. Ne tik buvusi Raudonoji armija yra įsibrovėlė. Komunistų partija, jos padaliniai ir pataikūnai buvo užėmę daug pastatų, kurie priklausė vienuolynams, religinėms bendruomenėms bei pasiturintiems žmonėms. Logiškai galvojant, išeitų, kad, komunizmui griuvus, visas partijos prisiplėštas turtas turėjo būti konfiskuotas ir jos valdyti pastatai automatiškai grąžinti jų teisėtiems savininkams. Bet taip neatsitiko!

Rašančiojo manymu, taip nutiko dėl šių trijų priežasčių. Pirma, partija spėjo laiku pakeisti kepurę ir pavirto LDDP. Antra, vyriausybė neturėjo užtenkamai ryžto tai įvykdyti. Ir trečia, Aukščiausioje taryboje buvę komunistai ir jų draugai nenorėjo savo šiltų kėdžių ir įtakos prarasti. Rugpjūčio mėn. 19-20 d. pučui Maskvoje nepavykus, reikėjo iš karto vienu kirčiu visą komunistinį palikimą sulikviduoti. „Komunistų partija Latvijoje buvo likviduota, jų namus ir turtą perėmė Latvijos vyriausybė ir jų banko sąskaitos yra užšaldytos. (...) Latviams buvo itin reikšminga, kai sovietų armija perleido Latvijos Respublikai savo karininkų klubą Rygos centre, kuris buvo lyg simbolis okupanto priviligijuoto statuso krašte („Draugas" 1991.VIII.29)". Kaune, kaip žinome, buvo karininkų ramovės rūmai tik šį pavasarį ir beveik panaudojus jėgą – tebuvo atgauti. Ir tai rusai dar jėga grasino.

Lietuvoje tinkamas momentas buvo pražiopsotas. Tuojau po pučo visame pasaulyje buvo palanki opinija. O dabar kiekvieno komunisto palietimas – jau bus žmogaus teisių pažeidimas. O dėl komunistų turėto turto, tai jau net nebėra ko nacionalizuoti. Lietuvoje su komunistų partijos turtu nebuvo tinkamai susitvarkyta. Tik pora pavyzdžių: „Gimtasis kraštas" susiprivatizavo, „Komjaunimo tiesa" pavirto „Lietuvos rytu", kuris taip pat suprivatizuotas. Dabartiniu metu priskaitoma 460 periodinių leidinių. Prasidėjus rinkiminei kampanijai, Sąjūdis ir jo blokas skundžiasi, kad negali atremti kairiųjų puolimų. O priežastis ta, kad 90% spaudos yra buvusių komunistų rankose. Kas kaltas, kad ji į tas rankas pateko? Premjeras G. Vagnorius, kuomet lankėsi Chicagoje, susitikime su Lietuvių Fondo tarybos žmonėmis pageidavo, kad fondas prisidėtų prie vyriausybės televizijos siųstuvo finansavimo. Kas atsitiko su garsiuoju „televizijos bokštu"? Ar taip pat „suprivatizuotas" ir, atrodo, ne į tas rankas pateko!

Susidaro įspūdis, kad vadinamąja „privatizacija" beveik vien tik buvę komunistai ir vagys tepasinaudoja. Tie, kurie arčiau lovio stovėjo. Istorinius pastatus ir Vilniaus senamiestį privatizuoja. Kurie „anais gerais laikais" įsitaisė į geresnes patalpas, tai dabar iš jų nesikrausto ir turbūt „privatizacijos" laukia. Didžiumai skaitytojų turbūt nė nežinoma, kad „Respublika" Vilniaus arkivyskupijos rūmuose įsitaisiusi, iš jų nesikrausto ir turbūt taip pat laukia „privatizacijos". Ar ne gėda, kad, praėjus dvejiem su puse metams nuo nepriklausomybės paskelbimo, vyriausybė dar nesugeba šio klausimo sutvarkyti.

Dabar apie „Respubliką" reikėtų kiek plačiau parašyti. Kaip jau minėta, arkivyskupijos rūmuose įsitaisiusi ir Lietuvių Bendruomenės kompiuteriais aprūpinta, ji buvo priekinėse „Spaudos streiko" organizuotojų eilėse. Ir Vakarų pasauliui buvo sudarytas įspūdis apie spaudos priespaudą Lietuvoje. Kuomet vyriausybė nesugeba savo pareigų atlikti, tai pašaliečiai pradeda savo tvarką įsivesti. Veikia gamtos dėsnis, kad „negali būti tuštumos".

Savo rašiniuose esu dažnokai minėjęs, kad istorija yra „visų mokslų motina". Atrodo, kad istorija kartojasi. Lietuvių Vilniaus vyskupų likimas gana glaudžiai dėstosi. Pažiūrėkime, kas yra apie tai rašoma: „Vilniaus kraštą prijungus prie Lenkijos (1922), buvo įsteigta speciali Lenkijos Vyriausybės Delegato Vilniaus Žemėms institucija, kurios vadovu buvo paskirtas adv. Walery Roman, gimęs Suvalkuose.(...) Delegatas Romanas į tai, lyg aiškindamasis, taip atsako: „Vien dalykiškai imant, vyskupo pastangas galima pripažinti labai kilniom ir ne be logiško pagrindo, o jo asmeniui, kaip žmogui ir kunigui, turėti didžią pagarbą. To nepaisant, reikia pasakyti, kad, atsižvelgiant į valstybinius reikalus, vysk. Matulevičius negali pasilikti Vilniaus vyskupo soste (Arkivyskupas Jurgis Matulaitis Matulevičius psl. 418)".

Lietuvai atgavus Vilnių, 1940.VII.18 vysk. Mečislovas Reinys paskirtas tituliniu Cypselos arkivyskupu ir Vilniaus arkivyskupo pagalbininku. Tačiau į arkivyskupijos rūmus, nepaisant, kad tautininkų vyriausybė arkivysk. R. Jalbrzykowskiui ministerišką algą mokėjo, jo neįsileido. Arkivyskupas M. Reinys, negalėdamas į arkivyskupijos rūmus įeiti, buvo kun. K. Čibiro priglaustas.

„Arkivyskupas Juozas Audrius Bačkis kovo 3 d. įžengė į Vilniaus arkivyskupijos sostą, dalyvaujant net 27 vyskupams. Tai atvertas naujas Lietuvos katalikų Bažnyčios lapas, kurio jau seniai buvo laukiama („Dirva" 1992.III.12)". Pasirodo, kad į sostą yra lengviau įžengti, negu į arkivyskupijos rūmus.

Tai taip suglaustai atrodo lietuvių vyskupų vargai savame Vilniuje. Kuomet tai darė okupantai, tai mes rašėme ir protestavome. O dabar saviesiems tą patį vykdant – tai kažkaip nenorime matyti. O dėl rusų dalinių išsikraustymo, tai šie įvykiai irgi turi sąryšį. Rusų generolai, kurie yra pačių lietuvių gerai informuoti, galvoja: – „Jeigu Lietuvos valdžia negali „Respublikos" išvaryti – tai ką jie mums gali padaryti?".

J.Ž.

Jei nori pažinti savo priešus, pulk į nelaimę, ir matysi, kuris tave dar pastūmės.

Anonimas

Geriau yra aukštinti priešo dorybes, kaip pataikauti draugo silpnybėms.

Aristotelis

JAV POLITIKA, NAUJA RUSIJOS STRATEGIJA IR SUKAKTUVĖS

ELONA VAIŠNIENĖ

Girdėdama, ką pasakojo du pareigūnai, kurie protestuodami atsistatydino iš JAV Valstybės departamento, atsiminiau mūsų susirūpinimą prez. Bush laikysena per patį Pabaltijo laisvinimosi įkarštį. Lyg nujausdama, kad netrukus įvyks kažkas labai negera, 1990 m. gruodžio 17 d. ELLA (Estonian, Latvian and Lithuanian Alliance of Connecticut, pabaltiečių veiklos vienetas, pasižymėjęs greita, taiklia veikla Pabaltijo naudai) pasiuntė laiškus senatoriams ir atstovams į Kongresą, kuriuose raginama laikytis demokratinių principų ir teisingumo, sprendžiant Pabaltijo reikalus.

Vienas iš atsistatydinusių pareigūnų, kalbėjęs spalio 1 d. Yale universitete, buvo Jugoslavijos reikalų vedėjas Valstybės departamente, George Kenney, o kitas, kurio mintys mus tiesioginiai liečia, buvo dr. Paul A. Goble, pagrindinis kalbėtojas rugsėjo 27 d. per ELLA sukaktuvinius pietus Sheraton Inn, Waterbury, Connecticut.

Nuo Pabaltijo iki Balkanų

Nors ELLA pobūvio data jam buvo labai neparanki (buvo jam ką tik grįžus iš Europos ir jo vedybinių sukaktuvių dieną), dr. Goble pakvietimą priėmė, nes jis naudojasi visom progom informuoti apie prez. Bush užsienio politikos pavojingumą.

Dr. Paul Goble pažįsta prez. Bush politiką „iš vidaus." Jis septynerius metus dirbo JAV Valstybės departamente, o nuo 1990 iki atsistatydinimo 1991 m. buvo sovietinių tautybių specialistu/patarėju ir Pabaltijo skyriaus vedėju. Jam buvo aišku, kad prez. Bush palaiko Sovietų Sąjungą, Kongresas – išsilaisvint mėginančias tautas, o Valstybės departamentas – per vidurį. Po 1991 m. sausio 13 d. įvykių Vilniuj valstybės sekretorius James Baker paruošė kietą pareiškimą, tačiau už poros valandų prez. Bush pareiškimą sušvelnino. Kai prez. Bush vyko į Ukrainą, Valstybės departamentas jam buvo paruošęs „bendro pobūdžio" kalbą. Prezidentas liepė ją perrašyti palankiau Sovietų Sąjungai, o galiausiai savo ranka įrašė ukrainiečius pritrenkusį patarimą: atsisakyti „suicidal nationalism" ir paklust Gorbačiovui. Ta kalba greit buvo praminta „chicken Kiev speech" (amerikiečiams „chicken" reiškia bailys).

Pabaltijo tautoms paskelbus, kad atstato nepriklausomybę, dr. Goble patarė administracijai pripažinti Pabaltijo tautas. Prez. Bush nutarė nepripažinti jokios respublikos, kol to nepadarys tuometinis sovietijos prezidentas Gorbačiovas. Dr. Goble teigia, kad ir šiuo metu administracija žiūri į Pabaltijį per Rusijos prizmę. (Tuo galėjom įsitikint per Kot[illegible] ką tik įvykusius balsavimus už JAV pašalpą Rusijai – su sąlyga, kad Rusija atšauktų savo kariuomenę. „Prezidento Bush administracija priešinosi bet kokiam surišimui pašalpos teikimo su rusų dalinių išvedimu", skaitom spalio 6. „Draugo" pirmam puslapy).

Dr. Goble yra įsitikinęs, kad prez. Bush iš principo palaiko dideles valstybes (Sovietų Sąjungą, Kiniją, Jugoslaviją). Nelaimei, tai ir silpnina Jelcino pastangas. Stiprina tuos, kurie siekia įtvirtinti imperinę Rusiją.

Paul Goble teigia, kad prez. Bush užsienio politika yra nutolus nuo Amerikos principų.

Kuo pagrįsta Goble nuomone?

Dr. Goble nuomonė pagrįsta buvusios sovietijos pažinimu. Prieš tapdamas Valstybės departamento Sovietijos tautybių specialistu ir Pabaltijo skyriaus vedėju, dr. Gobel vadovavo Laisvės Radijo tyrinėjimų skyriui Miunchene ir redagavo Radio Free Europe/Radio Liberty kasdieninius pranešimus. Prieš tai jis šešerius metus dirbo Valstybės departamento Bureau of Intelligence and Research ir redagavo „Soviet Nationalities Survey". Jis ketverius metus taip pat dirbo kaip analistas CIA ir Foreign Broadcast Information Service. Dr. Goble yra parašęs per 50 straipsnių apie Sovietų Sąjungoje esančias tautas, supranta vienuolika iš penkiolikos Sovietų Sovietijai priklausiusių tautų kalbų, įskaitant lietuvių. Lietuviškai jis išmoko su žodyno pagalba, skaitydamas pranešimus iš Lietuvos, kai reikėjo sekti žaibiškai besivystančius įvykius.

Šiuo metu Paul Goble yra Senior Associate, Carnegie Endowment for International Peace. Vienas jo dabartinių uždavinių yra padėti buvusioms Sovietijos respublikoms įsipilietinti tarptautinėj visuomenėj. Tuo reikalu jis dažnai lankosi ir Pabaltijy (rusų didžiuliam nepasitenkinimui rugsėjo mėn. jis net dalyvavo latvių delegacijoj per latvių/rusų derybas dėl kariuomenės išvedimo).

„Komunizmo pabaiga nereiškia imperijos galą," sako Paul Goble. Jo nuomone, Pabaltijui dabar gresia panašus pavojus, kaip 1991 m. sausio mėn. Rusijoj stiprėja „stipraus centro" šalininkai, kariuomenė pavaldi nebe Jelcinui, o parlamentui. Rusija išvystė naują strategiją, kuri siekia suskaldyti Pabaltijo šalių solidarumą, neutralizuot jų išeivijas, nustatyt pasaulį (ypač skandinavus) prieš pabaltiečius ir kurstyt Lietuvos, Latvijos bei Estijos rusus, kad galėtų pasiųsti kariuomenę jų „gelbėt".

Nauja rusų strategija

Rusijai jau pavyko pakeist pasaulio nuomonę apie Pabaltiją. Diplomatinis pasaulis žiūri į Pabaltiją nebe su užuojauta dėl okupacinės kariuomenės nepasitraukimo, o su pasipiktinimu, kad pabaltiečiai engia savo mažumas.

Jungtinėse Tautose, viso pasaulio akivaizdoje, Rusijos užsienio reikalų ministras Andrei Kozyrev apkaltino Estiją ir Latviją žmogaus teisių pažeidimu. Pabaltiečiais ypač pasipiktinę, anksčiau buvę labai palankūs, skandinavai, sakė dr. Goble. Jam taip pat yra tekę sutikt pasipiktinusių JAV senatorių, anksčiau užtariusių Pabaltiją. Nelaimė, kad užsienio žurnalistai dabar žinias apie Pabaltiją renka Maskvoje, o ten jie prisirenka daug iškreiptos informacijos.

Rusija pasirašė su Lietuva sutartį dėl kariuomenės išvedimo, kad suskaldytų Pabaltijo solidarumą. Sutartis Lietuvai duoda nedaug, nes Rusija pasilaiko teisę naudotis Lietuvos keliais. Dr. Goble paminėjo, jog prez. Busho administracija atsisako Rusijos kariuomenę Pabaltijy vadinti okupacine. Mat, pripažinus, kad rusų kariuomenė okupacinė, JAV turėtų atsisakyti iš Pabaltijo reikalaut kompensacijos už Sovietų Sąjungos Amerikai padarytus nuostolius (okupuoti kraštai nėra skolingi už okupanto padarytus nuostolius).

Nors Pabaltijo šalyse tėra tik pusė buvusios rusų kruomenės, tai ne dėl Maskvos nutarimo išvest kariuomenę, o dėl negalėjimo išpildyt naujokų sušaukimo kvotų. Likusiųjų 60,000 net pusė yra karininkai, o tai reiškia, kad nyksta rib tarp kariuomenės ir visuomenės. Karininkai tampa „etniška mažuma," kuri pavaldi kitos šalies valdžiai. Situacija primena įvykius prieš II pasaulinį karą, būtent, Sudetenland atvejį: Čekoslovakijoj palei Vokietijos sieną, kur gyveno vokiečiai, buvo įkurta nacių partija. Tai buvo įrankis iššaukti neramumus, ir už kelių metų Hitleris su didžiųjų tautų pritarimų užėmė Sudetenlandą vokiečiams „apginti".

Išeivijos svarba

Rusijos naujoji strategija labai trukdo tam, kas Lietuvai, Latvijai ir Estijai šiuo metu gal net svarbiausia: įgyvendinti valstybingumą su veikiančia teisine sistema. Valstybingumo įgyvendinimas (įstatymų rašymas, teisinės sistemos įgyvendinimas, įstatymų laikymosi išreikalavimas) yra sąlyga ir ekonomijai sutvarkyti. Išeivija turėtų atvykstančius iš Pabaltijo visuomenės vadus supažindint su visokiausiom JAV valstybingumo apraiškom: su įstatymais, kurie garantuoja lygias teises prieš įstatymą, su mokesčių išrinkimo įstatymais (šiuo metu Pabaltijo valstybės neturi gerų įstatymų išrinkimui mokesčių), su Aukščiausiojo teismo role ir pan.

Išeivių rolė svarbi, surandant amerikiečių investicijas Pabaltijui, padedant Pabaltijo verslininkams bei valdžiai sudaryti sutartis (dr. Goble apgailestavo, kad Estija ką tik pasirašė neišmintingą sutartį – „kažkas gerai pasipelnė" – savo „cellular" telefonų sistemą tvarkyt per Rusiją, o ne per Suomiją).

Tarp svarbios išeivių pagalbos Pabaltijui dr. Goble pabrėžė netikslios informacijos atrėmima, pvz., apie žmogaus teisių pažeidimus Pabaltijy. Jis siūlė tai daryti per laiškus laikraščių redakcijom.

JAV pabaltiečiai turi labai svarbią pareigą ir Amerikai – primint JAV administracijai ir Kongresui, kad užsienio politikoj būtina vadovautis principais. Paul Goble aukštai vertina Vytautą Landsbergį, kuris savo elgesiu primena Amerikai, kaip reikia laikytis principų.

ELLA

ELLA rimtai svarstė, ar penkerių metų sukaktuvių proga nebūtų laikas paskelbti „užbaigtuves" šiam Connecticut pabaltiečių veiklos vienetui. Buvo nuspręsta veiklą tęsti, o dr. Paul Goble mintys sustiprino pasiryžimą palaikyti ryšius su Kongreso nariais, reaguoti į klaidingas žinias, pasirodančias spaudoj ar per National Public Radio, ir jungtis į kitokią Pabaltijui svarbią bendrą veiklą.

Šiuo metu ELLA vykdomajam komitete dirba šie lietuviai: Peter Janus, iždininkas, Jaunutis P. Nasvytis (ELLA įkūrėjas ir buvęs pirmasis pirmininkas), Stefa Alšėnaitė Urban ir Elona Vaišnienė, vicepirmininkė. ELLA pirmininkė yra Vaira Paegle, American Latvian Association vicepirmininkė ir informacijos direktorė, šį rudenį ilgesnį laiką dirbusi Latvijos parlamente, padėdama gerinti organizacinį aparatą.

Žmogus, kaip upė: kartais skuba, kartais pamažu slenka, kartais išsilieja iš krantų, kartais nusenka, kartais švari, kartais drumzlina, kartais griauna krantus, kartais tyli.

Serbų išminis

Virginija Džiovenienė, Martyno Mažvydo bibliotekos Vilniuje užsienio literatūros katalogavimo skyriaus vedėja, darbuojasi Pasaulio lietuvių archyve Jaunimo centre, Chicagoje.

Nuotr. **Martyno Vidzbelio**

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

9

Artėjant prie miško, artėjo ir vakaras. Saulė nusmego kairėje pusėje į iš miško kylantį juodą debesį. Dairiausi, kur galėčiau užsukti nakvynėn, bet į abi puses buvo plikas laukas. Kiek apsidžiaugiau, pamiškėje radęs vieškelį. Jis atbėgo iš vakarų ir apie miško kampą suko į šiaurę. Juo patraukiau ir aš, bet kelias, kiek pabėgęs šiaurėn, vėl suko į rytus. Kairėje buvo jaunas miškas, dešinėje laukai. Spėjau, kad tuo keliu eidamas, turėčiau rasti gyventoją, bet jau temo, ir vargu ar tuo metu norės kas įsileisti nepažįstamą. Naktį mėginti savo kryptimi eiti per mišką buvo ne tik nejauku, bet ir pavojinga – gali kažin kur nuklysti. Prieky prie kelio buvo keli dideli medžiai. Galvojau atsisėsti po kuriuo ir ligi aušros prasnūduriuoti, nes vakaras buvo ramus ir nešaltas. Artyn priėjęs, beveik krūptelėjau: po medžiais, pilkomis gūniomis užsikloję, gulėjo trys žmonės. Užsikloję visiškai, tik vieno kareiviškų batų padai buvo matyti.

— Hallo! Labas vakaras! – pasveikinau vokiškai. Nė vienas net nesukrutėjo.

Pakartojau žymiai garsiau, jokio atsiliepimo. Ne baimė, bet labai sunkus nejaukumas ėmė gulti. Gerai susiėmęs, priėjau prie to, kurio kareiviškų batų padai žiūrėjo į mano pusę, pakėliau gūnios kraštą nuo galvos ir pasvirau atbulas: iš pamėlusio veido į mane pažvelgė didelės baltos akys. Žengiau porą žingsnių į šalį ir atsirėmiau į medį. Praėjo kelios akimirkos, kol praėjo negerumas, bet kojos tapo lyg švino pripiltos. Stovėjau atsirėmęs į medį ir ėmiau justi, kaip nuo ėjimo padrėkusi nugara pradeda vėsti. Žinojau, kad šiandien iš tos vietos niekur nebenueisiu, o kartu rūpėjo, kaip čia atsirado tie trys užmuštieji. Argi jau esu katile? Ir vėl: jeigu čia būtų vykęs koks mūšis, ano dvaro žmonės būtų tikrai žinoję, bent girdėję, o jie tvirtino, kad kelias į Ludvigslustą dar nenukirstas. Nebent tuo keliu ėjo didesnis būrys ir tie du amerikiečių lėktuvai juos persijojo. Draugai kritusius apdangstė ir nuskubėjo savo keliu. O kas žino, kiek kokių lėktuvų ir kada čia skraidė, nes negalėjau įsivaizduoti, kad čia, toje ramioje pamiškėje, būtų įvykęs koks kitas mūšis. Net atėjo lyg gailestis, lyg priekaištas, kodėl nepažiūrėjau, kaip jie nužudyti, kol buvo šviesu.

Pakilo vėjelis, bet taip pritvinkęs vėsa, kad ir prie medžio susigūžusiam, sunku buvo iškęsti. Kiek pasvyravęs pakilau, nuėjau prie lavonų.

— Atleiskite, – sušnibždėjau, – amžinybės plotuose šaltis jums nieko nebesako, o nuo praeivių, tamsa dengia neblogiau už tas gūnias.

Nuklosčiau visus tris, per kelią nuėjau į pušynėlį, beveik apgraibom po pušim susiradau lygesnę vietą, vieną gūnią, sulenkęs dvilinką, pasitiesiau, kitom dviem užsiklojau. Buvo šalta, bet jutau, kad po valandėlės apšilsiu. Nežinojau, ar užmigsiu, bet susiriečiau, apsikamšiau. Prie žemės prigludusiam sprogimai pagarsėjo. Tarpais pasirodydavo, lyg išgirsčiau net smulkiųjų ginklų papliupas, ir ėmė nerimas, kam prie tų lavonų sustojau. Būčiau tuo keliu vis kur nuėjęs, gal net patogią nakvynę gavęs, bet kojos smagiai tirpo ir nebeturėjau jokio noro iš po apšylančių gūnių lįsti.

Pakirdau nuo burzgimo. Negalėjau suvokti, kur esu. Visiškai ties veidu buvo pušies šaka,o burzgėjimas buvo sumišęs su keistu barškėjimu, lyg kas važiuotų per geležinį tiltą. Buvo šviesu. Tik pakėlęs galvą, suvokiau, kur esu ir kaip čia atsiradau. Užimas ir barškėjimas aiškiai artėjo. Jo keliamas triukšmas aidu ėjo per mišką. Staiga pro pušaičių kamienus ir dar menkai tesu[illegible]apojusius pamiškės krūmus pamačiau atbarškančią, kareivių prisėdusią važiuoklę. Važiuoklė buvo su rusiškais ženklais, ir kareivių uniformos buvo rusiškos. Jų per trejetą metų dar nebuvau užmiršęs. Kiek begalėdamas, prigludau prie žemės. Vokiečių lavonai tebegulėjo, kaip gulėję. Laukiau, kai jie prabarškės pro šalį, bet jie atbarškėjo ir sustojo ties lavonais. Sustojo, pašnekėjo, pirštais parodė, paskum vienas, kitas, trečias persijojo juos iš automatų. Vienas, atsisukęs į tą pusę, persijojo iš automato mišką. Kulkos nušvilpė, nutauškėjo per šakas. Čia pat pabiro pušies šakutės ir spygliai. Gailėjaus, kad, išgirdęs barškėjimą, nesprukau tolyn į mišką, nes čia, jeigu tik išlips pasidairyti, mane tikrai suras. Neišlipo. Nuterškė tolyn. Klausiau, kol visiškai nutilo, o terškimą pakeitė pavasarinių miško paukščių šneka: melodinga, jauki, viltinga. Sprogimai tebesitrankė ir vienoje pusėje, ir kitoje. Klausiau jų dundėjimo, klausiau paukščių ir ypač klausiau, ar neišgirsiu atmaurojančios kitos važiuoklės. Nieko. Tik smagios paukščių giesmės ir nieko gero nenešą griaudimai.

Atsikėliau. Viduje, lyg ne aš pats, lyg kažin kas kitas ragino smukti į mišką ir bėgti ko toliausiai nuo tos vietos, bet aš susisukau gūnias ir nuėjau per kelią, kur gulėjo du kartus užmušti. Dviejuose iš tolo ypatingų žymių nebuvo matyti, bet vieno galva buvo visiškai išsiskirsčiusi. Turbūt visa automato papliupa buvo į ją pataikiusi.

(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOSE

Rochester, N.Y.

VĖL RAMU

Žmonės sako, jog, ką turėjęs, suvoki tik tada, kai turėto netenki. Mums, Rochesterio lietuvių parapijai, kaip tik taip ir buvo atsitikę, ir jau ne visai pirmą kartą. Prieš pluoštą metų, kai mirė klebonas kun. Pranas Valiukevičius, irgi turėjom daug rūpesčio, nes nebuvo galima rasti lietuvio kunigo, kuris sutiktų ateiti dirbti į mūsų nuošalią kuklią parapiją, prisiglaudusią jokiom pramoginėm bei kultūrinėm įžymybėm neišgarsėjusiam mieste. Tada mus iš bėdos gelbėjo Kennebunkporto lietuviai pranciškonai. Jie ir laikė mūsų parapiją gyvą ir judrią beveik dvidešimt metų, tik kai tėvas Justinas Vaškys, OFM, parapijoje išklebonavęs beveik dvidešimt metų ir jau atšventęs savo amžiaus aštuoniasdešimtmetį, sunkiai susirgo, o lietuviai pranciškonai nebeturėjo jo kuo pavaduoti, parapija vėl atsidūrė bėdoj. Parapijos Taryba, net ir kai kurie parapiečiai turbūt nepaliko nė vieno akmens neapversto, nuo pat Floridos šiltų vandenų ligi išsilaisvinusios Lietuvos, bet niekur neatsirado jokio lietuvio kunigo, kuris sutiktų apaštalauti mūsų parapijoje. Porą mėnesių pagelbėjo kun. Antanas Miciūnas, MIC, patalkininkavo kun. Gintaras Jonikas iš Pasvalio, bet čia jis tebuvo porą mėnesių savo atostogų metu. Prieš keletą metų vyskupas norėjo mūsų parapiją įjungti į kurią gretimą teritorinę. Tada po daugelio posėdžių, pasitarimų ir net pasiginčijimų vyskupas savo norą atsiėmė, ir parapiją paliko ramybėje. Dabar, nebetekę savo kunigo, ėmėm bijoti, kad vyskupas atsimins savo ankstesnį norą ir mūsų parapiją kaip niekur nieko įjungs į kurią nors kaimyninę, bet jis, gal atsiminęs ankstyvesnes šnekas su mūsų parapijos atstovais, o gal matydamas, su kokiu rūpesčiu parapija ieško lietuvio kunigo, pasirinko kitą būdą: paskyrė parapijai administratorių, amerikietį kunigą, dirbantį dar ir kitoje parapijoje.

Ročesteriečių Anelės ir Kazimiero Mockevičių šeimą Dievas palaimino dviem kunigais. Vienas jų, kunigas Domininkas, yra net buvęs mūsų parapijos vikaru, kitas, kunigas Kazimieras, mūsų parapiją pradėjus sunkumams gulti, jau buvo išėjęs į pensiją, bet nenusigrįžo nuo gimtosios parapijos bėdų ir, administratoriaus leidžiamas, kartas nuo karto atvykdavo atlaikyti Mišias lietuviškai.

Su vyskupo paskirtu administratorium parapiečių santykiai labai sklandžiai nesiklostė. Jau daugelį metų parapija rinkosi Parapijos tarybą, kuri visus buitinius parapijos reikalus tvarkė kartu su klebonu, o kun. administratorius ėmėsi viską tvarkyti pagal savo išmanymą. Į Tarybą jokio dėmesio nekreipė. Dėl to, žinoma, ėmė kilti nesutarimėliai, ilgainiui išvirtę tikrais nesutarimais. Kun. Kazimieras, dažnokai sukinėdamasis apie bažnyčią, aišku, visa tai matė ir tų nesutarimų tikra priežastį. Matė, bet, būdamas švelnaus būdo, tylėjo, tik kai nesutarimai ne tik nemažėjo, bet pasiekė vyskupą, jis pasakė: „Jeigu vyskupas leis, aš sutinku ateiti pas jus į klebonus". Paprastai į pensiją išėjusių kunigų vyskupas nebegrąžina administruoti parapijų, bet šį kartą ir vyskupas padarė išimtį: kunigą Kazimierą, praėjusį pavasarį jau atšventusį septyniasdešimt penkerių metų sukaktį, atšaukė iš pensijos ir paskyrė lietuvių parapijos administratorium. Ar reikia sakyti, kad parapija iš karto lengviau atsiduso, nes kaip gera turėti vėl savo lietuvį kunigą! Norėdami už tokį pasišventimą kun. Kazimierui nors padėkoti, rugsėjo mėnesio 20 dieną surengė jam padėkos pietus.

Tą dieną ir į vienuoliktos valandos pamaldas susirinko beveik dvigubai daugiau, negu susirenka į eilinių sekmadienių pamaldas. Susirinko, kaip renkasi į atlaidus. Po pamaldų daugumas sugužėjo į pietums paruoštą salę. Ir čia nuotaika buvo tokia, lyg parapija su palengvėjimu būtų tapusi viena šeima.

Čia norėčiau kiek sustoti prie paties kunigo Kazimiero Mockevičiaus. Jau minėjau, kad jis to paties miesto žmogus, kad toji parapija yra jo gimtoji parapija. Ypač norisi sustoti vien todėl, kad kun. Kazimiero jaunystė gali būti padrąsinimas ne vienam šių dienų jaunuoliui, vidury mokslo staiga susvyravusiam, išėjusiam iš mokyklos ir nebesugebančiam rasti kelio atgal. Jis gimė 1917 metais, lyg tyčia tame name, kuris dar ir dabar tebestovi čia pat už parapijos sklypo tvoros.

Kai atėjo laikas Kaziukui eiti į mokyklą, lietuvių parapijoj mokyklos dar nebuvo, tai nuėjo į kaimynystėje esančią Holy Redeemer vokiečių parapijos mokyklą. Ten pasisakė esąs Kazimieras, bet seselė tvirtino, kad Amerikoj tokio vardo nėra, ir liepė vadintis Čarliu. Taip kun. Kazimieras įsigijo du patronus; per krikštą šv. Kazimierą, o per seselės malonę šv. Charles. Nuo to laiko visuose dokumentuose ir kasdienos vartojime tapo Charles, kuris vienu tarpu jam net rūpesčio sukėlė. Antro pasaulinio karo metu, prireikus darbo, nuėjo į lėktuvų fabriką. Ten tepriimdavo tik JAV piliečius. Reikėjo parodyti gimimo metrikus. Juose buvo Kazimieras, kitur Charles, tai buvo bėdos, kol įrodė, kad jis vienas ir tas pats žmogus. Reikėjo net porą liudininkų atsivesti.

Jam beeinant į Holy Redeemer, ir lietuvių parapija įsisteigė savo mokyklą, tada ir Kazimieras persikėlė į ją ir baigė su pirma lietuviškos mokyklos laida.

Pradžios mokyklą baigęs, tuoj įstojo į parengiamąją Šv. Andriejaus kunigų seminariją, o ją pabaigęs į Šv. Bernardo kunigų seminariją čia pat Rochesteryje, bet prieš pat šventimus kiek suabejojo savo pašaukimo tikrumu ir išėjo apsigalvoti. Išėjęs dirbo įvairiuose fabrikuose, sunkiai pergyveno tėvo ligą. Daktarai buvo pripažinę vėžį ir tvirtino, kad jam beliko tik trys mėnesiai gyventi, bet po operacijos pasveiko ir dar išgyveno dvidešimt septynerius metus. Dirbdamas ir slaugydamas tėvą, vis labiau ir labiau suprato, kad niekuo daugiau nenori ir negali būti, kaip tik kunigu. Tvirtai įsitikinęs, kad yra pašauktas būti kunigu, nuėjo atgal į švento Bernardo kunigų seminariją, bet jo nebepriėmė. Galima nesunkiai suvokti, koks smūgis buvo jaunam žmogui. Nusprendė stoti į vienuolyną, nuvyko pas lietuvius pranciškonus į Kennebunkportą, kurį laiką jiems vargonininkavo, bet ir tie nusprendė, kad Kazimieras į pranciškonus netinka. Sugrįžo namo tikrai nusiminęs, bet čia atsitiko, ko nebuvo laukęs. Leiskime tą gyvenimo tarpsnelį jam pačiam papasakoti.

„Vieną 1946 metų vakarą Hudsono ir Vase gatvių kampe laukiau autobuso. Norėjau nuvykti į Šv. Juozapo namus, kuriuose tą vakarą turėjo kalbėti Dorothy (Doris) Day. Belaukiant pro šalį pralėkė automobilis, pralėkęs staiga sustojo ir atbulas sugrįžo atgal. Automobilyje buvo mano draugas kunigas Harold Coshke, su kuriuo ėjom kartu į Holy Redeemer mokyklą. Jis buvo išvykęs iš Ročesterio vyskupijos, į kunigus įšventintas tapo Steubeville, Ohio, vyskupijoje, tenai ir dirbo. Šnektelėjom, užsiminiau ir savo didelę bėdą, paskum nuvykau į Šv. Juozapo namus pasiklausyti Dorothy Day. Po kalbos priėjau su ja pasikalbėti ir pasakiau ir jai savo bėdą. O ji labai paprastai suramino: „Nesirūpink, Dievas nusiųs tave ten, kur jam tavęs labiausiai reikės". Ir tikrai tą vakarą įvyko stebuklas: su kun. Coshke pagalba buvau priimtas į Steubeville, o 1947 metų gegužės mėnesio 31 dieną tapau įšventintas į kunigus". Kai tą pavasarį parvyko į Rochesterį primicijoms, žinoma, čionykščių lietuvių džiaugsmui nebuvo galo.

Po to kun. Kazimieras penkerius metus išbuvo Cambridge, Ohio, Šv. Benedikto parapijos vikaru, jos vidurinės mokyklos direktorium ir Cambridge valstybinės ligoninės kapelionu. Į penktų metų galą jį ištiko tas pat, kas buvo ištikę tėvą: susirgo, ir daktarai nusprendė, kad serga vėžiu, bet po operacijos pasirodė, kad buvo ne vėžys. Kiek pailsėti ir atsigauti vėl parvyko pas tėvus, o čia susitiko Juozą Laučką, kuris pasakė, kad prelatui Balkūnui Maspethe, New York, reikia lietuvio kunigo. Kun. Kazimieras tuoj susitvarkė, kad galėtų vykti pas Balkūną, bet atsigavimui iš operacijos kiek ilgiau užtrukus, prel. Balkūnas susirado kitą lietuvį kunigą, o kun. Kazimierą New Yorko vyskupas paskyrė į kitą parapiją Long Islande. Toje vyskupijoje jis ir išdirbo ligi pensijos. Apie savo apaštalavimo darbą jis pats taip sako: „Kur tik dirbau, man visur buvo gera ir smagu". Nors pas mus atėjo metų naštos ir kitų negalių spaudžiamas, reikia viltis, kad ir mūsų švento Jurgio lietuviškoje parapijoje jam bus ir gera ir smagu. Turėtų būti! Vėl ir vėl galvon ateina Dorothy Day žodžiai: „Nesirūpink, Dievas nusiųs tave ten, kur labiausiai tavęs jam reikės". Mums šiuo sunkiu metu jo tikrai reikėjo, turbūt reikėjo ir Dievui, kad Jis stumtelėjo kun. Kazimierą iš užtarnautos pensininko ramybės į mūsų, gal net ne visada labai švelnias rankas. Vargu ar kiek suklysiu, teigdamas, kad šiuo metu visa parapija dėkoja ir Dievui, ir kunigui Kazimierui už tokią auką.

Jurgis Jankus

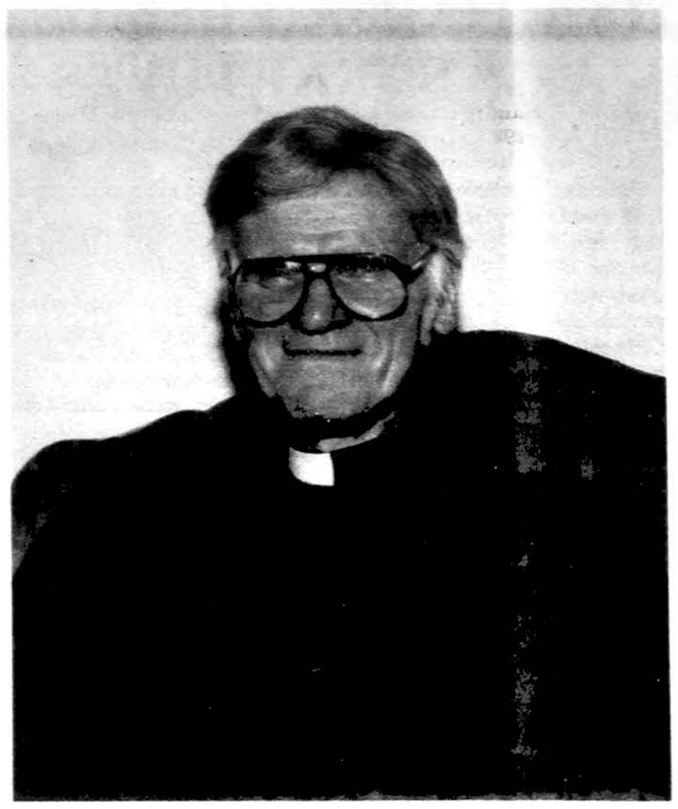

Kun. Kazimieras Charles Mockevičius, Šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas Rochesteryje.

PAS ROCHESTERIO LIETUVIUS

Š.m. rugpjūčio mėn. lankėsi Keturvalakių klebonas kun. L. Stepanauskas Šv. Jurgio lietuvių parapijoje. Svečias talkininkavo vietos klebonui Kazimierui Mockevičiui.

Kun. L. Stepanauskui rugpjūčio gale parapijos komitetas suruošė išleistuves, įteikdamas dovanas už jo darbą mūsų parapijoje. Kun. L. Stepanauskas dėkojo visiems už nuoširdumą, kvietė susirašinėti ir palaikyti ryšius tėvynėje. Pasakojo apie savo nelengvą pastoracinį darbą, nes turįs net dvi parapijas, kurios reikalingos gero administratoriaus. Rodė skaidres iš savo parapijos Velykų šventės ir nemažai kitų vaizdų.

Rochesterio lietuviai išlydėjo kun. kleboną L. Stepanauską su linkėjimais laimingai grįžti į tėvynę.

Rugsėjo 27 dieną buvo surengti pietūs dabartiniam klebonui Kazimierui Mockevičiui, vyskupo paskirtom klebonauti Šv. Jurgio lietuvių parapijoje. Būdamas jau pensijoje, jis sutiko eiti šias pareigas. Lietuviai būtinai reikalavo lietuvio kunigo, todėl jis, kun. Mockevičius, noriai prisiėme naujas pareigas ir pratęsė lietuviškas parapijos išlikimą. Parapiečiai, už tą kilnų darbą atsidėkodami, surengė padėkos pietus.

Tą dieną per 11 val. Šv. Mišias giedojo solistė Birutė Čypienė, kuri savo balsu pagražina daugelį išskirtinių švenčių bei sekmadienių. Po pamaldų visi rinkosi į salę. Bažnyčios komiteto pakviestas, atidarymo žodį tarė rašyt. Jurgis Jankus. Jis apibūdino kun. Kazimiero vikaravimą. Šv. Jurgio parapijoje, jo meilę ir pasiryžymą padėti išlaikyti lietuvių parapijos tęstinumą Rochesteryje.

Visi linkėjo daug metų dar praleisti šioje parapijoje.

Spalio 3 d. buvo surengtas pabaltiečių pobūvis, kuris įvyko Depot restorane, Pittsford Rochester. Banketą ruošė baltiečių komitetas, susidedąs iš lietuvių, latvių ir estų. Į komitetą įeina lietuviai Paulius Klimas, Raymondas Lutkus, Jadvyga Reginienė.

Programą atliko dainininkas-gitaristas Andrius Kausepp iš Toronto. Jis gražiai visus įjungė į programą su daina „Prie Gintaro jūros" visom trim kalbom. Vakaras praėjo smagiai, tik gaila, kad šį kartą lietuvių dalyvavo nedaug.

Iš Rochesterio šią vasarą buvo išvykęs nemažas būrys lietuvių į Lietuvą. Kiekvienas atsivežė įvairias išgyventas akimirkas. O čia, Rochesteryje, nors jau senieji, išeidami į pensiją, po truputį atitrūksta nuo veiklos, jų vietas užima jaunimas.

Malonu girdėti, kad čia gimę, lankę šeštadieno mokyklą, priklausę skautams, veikia ir pasižymi atgimusioje tėvynėje. Tai Adelės ir Vytauto Staškevičių duktė Danutė Staškevičiūtė-Liaubienė. Šiuo metu yra pakviesta į Kauno Vytauto Didžiojo universitetą dėstyti muzikologiją. Ji išbus visą semestrą Lietuvoje. Malonu pažymėti ir daugiau jaunuolių, kurie stengiasi padėti, pavyzdžiui, Raimondas Kirsteinas dažnai atlieka vertėjo pareigas Lietuvos ambasadoje Washingtone. Nijolės ir Vaidevučio Draugelių duktė ir sūnus darbuojasi ambasadoje taip pat Washingtone; Dainavos skautų vietininkijos vadovo Stasio ir Irenos Ilgūnų duktė Rūta Ilgūnaitė-Monoenko, dirba kaip radio pusvalandžio ilgametė pranešėja Rochesteryje.

Šią vasarą Gailutė Skučienė lankėsi Lietuvoje, su mokytojų grupe (Apple). Šioje grupėje mokytojai pravedė kelis seminarus. Gailutė Skučienė pasakojo savo kelionės tikslą ir įspūdžius per Rochesterio radijo pusvalandį.

Praėjusią vasarą teisininkas Antanas Sabalis ir žmona profesorė Vlada Sabalienė atšventė 50 metų vedybinę sukaktį. Sveikiname juos, nes jie abu savo veikla daug įdėjo į Lietuvos kultūros iždą.

Šiuo metu Lietuvoje vieši bendruomenės pirmininkė Danguolė Klimienė su laisvės žyginiuku sūnumi Paulium.

Nerima Narutė

NORI GERIAU PAŽINTI

(New Yorkas, 1992 m. spalio 15 d.) Norėdami geriau susipažinti su Lietuvos žmonių poreikiais ir Religinės Šalpos veiklos efektingumu, Religinės Šalpos direktoriai vyksta į Lietuvą.

1992 metais Lietuvoje lankėsi LKRŠ tarybos pirmininkas vysk. Paulius Baltakis, vicepirmininkas prel. Vytautas Balčiūnas, vicepirmininkas kun. Albertas Kontautas, kun. Rikteraitis (kurio kadencija baigėsi 1992 m.), iždininkas-sekretorius Antanas Sabalis, kun. Voldemaras Cukuras, Robert Boris, Dr. Rožė Šomkaitė, Gintė Damušytė, ir Dr. Elona Vaišnienė.

Kelionės išlaidas LKRŠ direktoriai padengia iš savo kišenės.

(LKRŠ)

INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS
Žaibas
Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.
CARGO — siunčiame oro linija
„ŽAIBAS" — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.
5525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272
223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar Parduodant
• Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
• MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir Parduodame Namus,
• Apartmentus ir Žemę.
• Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

MLS
BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233
INCOME TAX — INSURANCE
• Namų pirkimas ir pardavimas
• MLS kompiuterių ir FAX pagalba
• Veltui namų įvertinimas
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Visi agentai kalba lietuviškai
• Nuolaida pensininkams

MLS Century 21
REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100
BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAIČIUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas, antrame aukšte, Brighton Pk. Suaugusiems.
Tel. 312-247-3838

Išnuomojami 3 kamb. modernus butas, pirmas aukštas. Šaldytuvas, virykla ir skalbykla su mašinomis.
Tel. 708-361-5594

IEŠKO DARBO

Moteris, turinti „nursing assistant" pažymėjimą ieško darbo prižiūrėti senelius ar ligonius ir gyventi kartu. Ji turi vyrą ir 6 m. sūnų. Kreiptis: 414-554-7616 (Wisconsin)

FOR SALE

Tautinėse lietuvių kapinėse parduodami 3 sklypai: lot 9, block 18, sec. 11.
Skambinti: 1-501-225-2240

HELP WANTED

Drivers Wanted. LEONA'S PIZZA, full or pt., plenty of business, daily pay, must know city, have insurance and speak English, weekdays call 312-880-6483, weekends and after 5 p.m. call 312-327-8861.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Kraustymas — Moving
Greitas, profesionalus patarnavimas Jums patogiu laiku, prieinamomis kainomis. Draudimas garantuotas.
Kreiptis: Vytas
tel. 312-925-4331 nuo 8 v.r. — 12 v.d.
tel. 312-436-5219 nuo 5 v.p.p.

32 m. lietuvė norėtų surasti ištikimą draugą tautiečių tarpe. Rašyti lietuvių ir anglų kalbomis. Adresas: Laima N., P.O. Box 12121, Beaumont, TX, 77726.

VYTAUTAS LANDSBERGIS

ATGAVĘ VILTĮ

Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininko kalbos, išleistos Kanadoje. Tai labai padrąsinančios ir į tikrovę atviromis akimis įžvelgiančios ir miniai pasakytos kalbos. Įžangą parašė PLB pirmininkas Vytautas Bieliauskas, išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, redagavo Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. Leidinys turi 227 psl., gausiai iliustuotas. Šią knygą verta įsigyti ir perskaityti. Leidinys didelio formato, kaina su persiuntimu 20 dol. Ilinojaus gyventojai dar prideda valstijos mokesčio 1.44 dol. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRUI AUKOJO:

1,000 dol. — E. Rimkus; **500 dol.** — A. ir dr. T. Kazlauskai, I. ir J. Marks; **300 dol.** — A. ir A. Mikai; **200 dol.** — R. ir D. Česai. P. ir O. Abromaičiai, dr. A. Prunskienė, A. ir W. Braždžiūnai; **150 dol.** — Tėvai Jėzuitai della Strada; **120 dol.** — P. Mikalauskas; **100 dol.** dr. J. ir L. Ringai, a.a. L. Paukštienės atminimui, dr. V. ir A. Adamkai; dr. L. ir P. Ragai, E. ir J. Biskiai, P. ir G. Nariai, J. ir L. Šalčiai, A. ir L. Glavinskai, Lemonto Maironio mokykla, Č. Grincevičius, S. ir I. Jurjonai, S. Mikrut, drs. J. ir A. Jiris, A. ir R. Dapkai, D. Vasys, S. ir M. Dailidės, B. ir G. Joswaliai, A. ir V. Marchertai, W. Unakis, Lituanikos Futbolo klubas, G. ir R. Bielskai, A. ir L. Jankūnai, M. ir L. Mažeikai, F. ir I. Petrauskai, A. Sutkus, F. ir A. Echanz, dr. D. ir E. Giedraičiai, dr. J. ir B. Plikaičiai; **50 dol.** — A. ir S. Didžiuliai; **10 dol.** — R. Kleinaitis.

Pasaulio lietuvių centro taryba ir valdyba nuoširdžiai dėkoja už aukas, kurios bus skirtos centro išlaikymui. Kviečiame visus aukomis arba darbu prisidėti prie šio svarbaus lietuvybės židinio išsaugojimo.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, FL

Prasidės veiklos sezonas

Su spalio mėnesio pradžia šiaurės paukščiai – sniegės, pavieniai ir grupėmis pradeda grįžti į St. Petersburgo apylinkę. Nes ten, kažkur toli, Toronto, Chicagos, Detroito ir kitų šiaurės miestų gatvėse jau žvarbūs vėjai sukinėjasi ir šalti lietaus lašai kapoja veidus. O čia dar vasara! Oras aštuoniasdešimt, smėlis šiltas ir įlankos vanduo viliojantis. Per ištisą vasarą, karščiams ir drėgmei vyraujant, klubas nenutraukė sekmadieninių pietų ir pabendravimo ir visad arti 150 asmenų atsilankydavo į vėsinamą salę. O dabar kas savaitę reikia pristatyti naujų stalų, o lapkrityje, pripildžius pagrindinę salę, net tenka atidaryti mažesnę, kai trys ar keturi šimtai atsilanko. Greit prasidės susitikimai tarp sugrįžusių ir čia pasilikusių, naujų pažinčių mezgimas, kavutės, atnaujinimas kortų ratelių, diskusijų būrelių, sukaktuvių paminėjimų ir kt. Oficialus lietuvių klubo rudens sezono atidarymo balius įvyks spalio 24 dieną su karšta vakariene, gėrimais ir šokiais, vokiškam orkestrui grojant.

„Audra" pradeda naują sezoną

Veteranų šokėjų grupė „AUDRA" pradėjo naują sezoną su tokiu pat pasišventimu, energija ir entuziazmu, kaip ir anksčiau. Po sėkmingo pasirodymo Tautinių Šokių šventėje Chicagoje „Audra" nesuklostė savo drabužių ir neišėjo ilgesnėms atostogoms ir poilsiui, bet po trumpos pertraukos vėl parodė savo techniką Tautos šventės minėjime. Dabar ruošia du naujus šokius, kuriuos matysime klubo rudens sezono atidarymo baliuje. „AUDRA" mielai sutinka ir dalyvauja veik visuose didesniuose pasirodymuose ir šventėse. Dvidešimties asmenų grupei sėkmingai vadovauja Kleofa Gaižauskienė.

„Perkūnas" vėl prisikėlė

Prieš keletą metų St. Petersburgo apylinkės susiorganizavo futbolo (soccer) komanda „PERKŪNAS". Pagrindinis organizatorius buvo Paulius Vienužis. Žaidynes pradėjo Tampa Bay lygoje, penktoje divizijoje. Po dvejų metų prasimušė į trečią diviziją ir 1983 metais ŠALFAS s-gos rungtynėse Chicagoje laimėjo sidabro taurę. Tačiau komandos sudėtis dažnai keitėsi, jaunimui išvykstant į universitetus ar išsikeliant gyventi kitur. Nesant papildymo lietuviais buvo priimami amerikiečiai, ir pagaliau 1985 metais „PERKŪNAS" užsidarė. Gi šiemet veteranų Algio Bobelio ir Vyto Navicko iniciatyva „PERKŪNAS" vėl prisikėlė. Papildytas penkiais žaidėjais iš Lietuvos, čia pastoviai apsigyvenusiais, „PERKŪNAS" išaugo į stiprią komandą, turtingą žaidėjais. Šiuo metu turi 17 žaidėjų ir vis atsiranda naujų įsijungti į komandą. Tenka pastebėti, kad futbolas Tampa Bay rajone yra mėgiamas sportas ir apylinkėje yra gana daug ir gan stiprių komandų. „PERKŪNAS" šiemet pradėjo trečioje iš šešių divizijų ir yra savo divizijos penktoje vietoje iš vienuolikos komandų. Jaunimas kovoja su pasiryžimu ir tikisi, kad, kai pasieks aukštesnio susižaidimo lygio, prasimuš į aukštesnes pozicijas. „PERKŪNAS" dar jaunas ir finansinė pusė uždeda sunkią naštą žaidėjams. Jie jauni, dar tik pradendantys kurtis, o metinis biudžetas gali siekti 1,500 dolerių. Didžiausias mokestis – registracija. Po to seka aikščių nuoma, mokesčiai teisėjams, reikmenys ir uniforma. Šiuo metu turimos uniformos yra primityvios, namie gamintos, Atsirado nedidelis būrelis rėmėjų, tačiau komandai reikia didesnės paramos, gero vadinamo sponsoriaus, entuziasto. Taip pat jie norėtų matyti daugiau tautiečių rungtynėse, kurios vyksta „Azalea" aikštėje St. Petersburg (netoli nuo Tyrone Mall) sekmadieniais, 11 val. ryto. Visais reikalais galima kreiptis pas vadovą Algį Bobelį ar Vytą Navicką.

Šiuo metu komandoje žaidžia: Algis Bobelis, Vytas Navickas, Rymantas Balkus, Rimvydas Gečius, Paulius Vienužis, Jonas Kadis, Aras Gvildys, Tomas Galvinskas, Tomas Didžbalis, Paulius Cibas, Algirdas Soreka, Gediminas Vilkelis, Giedrius Grigas, Aras Medelinskas, Jeffrey Jennings ir dar pora amerikiečių.

Mečys

PADĖKA

A.†A.

KAZYS BARTAŠIUS

Mano mylimas Vyras ir mūsų Tėvas, Senelis ir Prosenelis mirė 1992 m. rugsėjo 1 d. ir buvo palaidotas rugsėjo 4 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į Amžino Poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kan. V. Zakarauskui už šv. Mišių atnašavimą ir velionio palydėjimą į kapines. Ypatingą padėką reiškiame Lietuvių Šaulių Sąjungos nariams, budėjusiems prie karsto ir nuoširdžiai mus užjautusiems.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už velionio sielą. Dėkojame visiems, kurie prisiuntė velioniui gėlių, pareiškė mums liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui S. C. Lack ir Sūnums už malonų patarnavimą.

Nuliūdę: **žmona, sūnūs ir anūkai**

A.†A.

CLAUDIA VILUTIS BALIKĖNAS

Gyveno Hickory Hills, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1992 m. spalio 19 d. 3.20 val. ryto, sulaukusi 85 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Plungės mieste. Amerikoje išgyveno 41 m.

Nuliūdę liko: duktė Vita Bulika, žentas Petras, sūnus Rimantas, pirmasis vyras Juozas Vilutis ir kiti giminės.

Kūnas pašarvotas antradienį, spalio 20 d. nuo 2 iki 9 val. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks spalio 21 d. trečiadienį. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **duktė, sūnus ir kiti giminės.**

Laidot. direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345.

Baigęs žemišką kelionę

A.†A.

VALERIJONAS RADYS

tesiilsi Amžinoje Šviesoje.

Nuliūdusią žmoną ELLĄ, mūsų mielą narę, nuoširdžiai užjaučiame, guodžiame velionio vaikus ir jų šeimas ir visus artimuosius.

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A.

ROMUI MOMKUI

Lietuvoje mirus, jo broliui, mūsų Lietuvių Operos nariui VACLOVUI MOMKUI ir visiems jo giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

Lietuvių Opera

A.†A.

IRENAI GERMANIENEI

mirus, reiškiame užuojautą sūnui VYTUI su žmona, savo darbu ir patarimais prisidėjusiems Montessori draugijos ir Vaikų namelių kūrimosi metais.

Liūdime su jais:

D. Dirvonienė — *G. Mačiulienė*
J. Juknevičienė — *D. Petrutytė*
M. Kucinienė — *S. Vaišvilienė*

A.†A.

VYTAUTUI JUCHNEVIČIUI

mirus, jo sūnums VYTAUTUI, ALEKSUI ir jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Veronika ir Jonas Paoviai

A.†A.

VYTAUTUI JUCHNEVIČIUI

mirus, jo sūnums VYTAUTUI ir ALEKSUI su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Buvę blombergiškiai:
Klemensas Mackevičius ir
Apolinaras P. Bagdonas

Mylimam Tėvui

A.†A.

VYTAUTUI JUCHNEVIČIUI

mirus, sūnui VYTAUTUI, marčiai REGINAI, anūkams VITAI ir RIMUI bei kitiems giminėms, kartu liūdėdami, reiškiame gilią užuojautą.

Laimutė ir Algirdas Stepaičiai

GAIDAS–DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – (1-312) 523-0440

KALĖDINIAI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ -
IŠ BOSTONO,
IR TIK
79 CENTAI UŽ SVARĄ!
atlanta IMPORT EXPORT
Trumpiausias kelias į Lietuvą
PASKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.
1-800-775-SEND
© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke
Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago
Visų telefonas: 708-974-4410

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: **1-708-422-3000.** Darbo val.: **pirmad., antrad., ketvirtd. ir penktd. 9 v.r.—5 v. p.p. Trečd. 9 v.r.—7 v.v.**

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.
Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami **1-(312)-476-2345**

ANTHONY B. PETKUS — **DONALD M. PETKUS**
DONALD A. PETKUS

---

atlanta IMPORT EXPORT
Trumpiausias kelias į Lietuvą
ORO KARGO SIUNTINIAI - $ 2.75 UŽ SVARĄ
SIUNTINIAI VIRŠ 50 SVARŲ - $ 2.50
SIUNTINIAI PRISTATOMI Į NAMUS
KITAS LAIVO KONTEINERIS IŠSIUNČIAMAS LAPKRIČIO 2 D.
ATVEŽKITE ARBA ATSIŲSKITE UPS
Vieno svaro kaina - 69 centai, minimumas - 20 dol.
Virš 100 svarų - 58 centai
2719 W. 71st ST.
CHICAGO, IL 60629
IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.
1-800-775-SEND
IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121
© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

„DRAUGO" RĖMĖJAI

„Draugui" remti metinių laimėjimų bilietėlius įsigydami, dienraščiui aukojo:

25 dol. – Indrė Toliušis, New Buffalo, MI.

20 dol. – K. Daunys, Toronto, Kanada; Vilija Jakaitis, Des Plaines, IL; Vytas Valukas, New Haven, CT; Alf. Zolpys, Toronto, Kanada; Dana Mitkienė, Los Angeles, CA; Julie Zakarka, Chicago, IL; J. Rimkūnas, New Buffalo, MI; J. Bacevičius, Toronto, Canada; Donald Sturmer, Danville, CA; A. Tuskenis, Chicago, IL; V. Marijošius, Putnam, CT; R. Kilikauskas, Fairfax, VA; A. Bigelis, Three Oaks, MI; George Stulpin, Lake Wales, FL; A. Simoliūnas, Chelmsford, MA; W. Abramikas, Springfield, IL; E. Kirkus, Lemont, IL; Jonas Balbatas, Cleveland, OH; B. Uzusienis, Chicago Ridge, IL; A. ir V. Marchertas, Downers Grove, IL; T. Varanka, Clarendon Hills, IL; Sofia Tekorius, Indianapolis, IN; Jonas Rudaitis, Orland Park, IL; J. Parazinskas, Chicago, IL; L. Vilimienė, Chicago, IL; Agnes Malela, Melrose Pk., IL; dr.George Volodka, Largo, FL; Vladas Gelažius, St. Pete Beach, FL; Juozas Leskus, Chicago, IL; Eugenijus Likanderjs, Chicago, IL; C. Ramanauskas, Chicago, IL; Birutė Bilvais, Lowton, OK; Irena Morkūnas, Toronto, Kanada; A. Krasauskas, Chicago, IL; Bronous Polikaitis, Chicago, IL; B. ir R. Sriubas, Michigan City, IN; Adam Jasas, Chicago, IL; Zigmas Mikužis, Chicago, IL; A. Kremeris, Palos Hts., IL; M. Laucius, Peterson, NJ; Bruno Baksys, West Hartford, CT; Joseph Vizgirda, Aurora, IL; Stephanie Urban, New Canaan, CT; Juozas Kirstukas, Baltimore, MD; dr. Joseph Sonta, Akron, OH; B. Underys, Chicago, IL; John Bartkus, Dearborn Hts., MI; S. Damašauskas, Omaha, NE; Elena Muchlia, Honolulu, HI; A. Ivanauskas, Livonia, MI; Gedas ir Elvira Žemaitis, Cleveland, OH; V. Plečkaitis, Toronto Canada; A. Poskočimas, Lemont, IL; Jonas Kardokas, Baltimore, MD; Viktoras Kizlaitis, Oak Lawn, IL; Jonas Švarcas, Wickliffe, OH; L. Kikilas, Kenosha, WI; S. Tarasevičius, Chicago, IL; Ona Elerts, Chicago, IL; P. Raulinaitis, Burbank, CA; D. Kupcikas, Pontiac, MI; Roma Mastis, Hinsdale, IL; Viktoras ir Salomėja Endrijonai, Chicago, IL; Peter Šukys, St. Catharines, Canada; Laima Vaičiūnienė, Chicago, IL; Jonas Szerkaviczius, Highland, IN; Alica Shillim — Countryside, IL; Elena Pagirys, Hollywood, Fl; Alfonsas Pimpė, Chicago, IL; Bernadeta Harris, Worcester, MA; M. Jagutis, Daytona Beach Shores, FL; M. Kleinaitis, St. Petersburg, FL; O. Juodišius, Toronto, Canada, Aldona Aistis, Temple Hills, MD; V. Derenčius, Chipley, FL; V. Zakaras, Sun City, AZ; Emilija Ciskus, East Chicago, IN; Živilė Vaitkienė, Seven Hills, OH; Stasė Medelienė, Baltimore, MD; dr. A. Stankaitis, Wethersfield, CT; M. Stankaitis — Delhi, Canada; Juozas ir Pranė Masilioniai — Chicago, IL; A. Šlapkauskas; Glen Eyllyn, IL; A. Gverzdys, St. Catharines, Canada; A. Gauronskas, Chicago, IL; Pranas Pargauskas – Otterville, Canada; Stasė Adickas; Chicago, IL; Kazimiera Indreika; Chicago, IL; Ona Ažubalis, Toronto, Canada; Stasys Dargis, Toronto, Canada; Kazys Jasaitis, Timmins, Canada; Anne Zakas, Washington, PA; V. Ruseckas, Sun City, AZ; V. Paplauskas, Los Angeles, CA; Elena Bacevičius, St. Petersburg, FL; C. Makaras, Hot Springs, AR; Petras Dirda, Oak Lawn, IL; L. Garlauskas, Chicago; IL; Angelė Jadviršis, Chicago, IL; B. Lukas, Deltona, Fl; Guntis Ozers, Hinsdale, IL; J. Gritėnas, Melrose Pk., IL; Danutė Korzonienė, Palos Hills, IL.

APLINK MUS

x **„Draugo" renginių** komiteto susirinkimas bus šį ketvirtadienį, spalio 22 d. 6 val. vak. marijonų vienuolyno patalpose. Visus komiteto narius kviečia dalyvauti renginių pirmininkė Marija Remienė, nes yra daug svarbių reikalų, kuriuos teks aptarti.

x **Rasa Sutkutė** paruoš scenos dekoraciją Jaunimo talentų popietei spalio 25 d. 3:00 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietai gaunami Vaznelių Gifts International. Visuomenė kviečiama nepraleisti ypatingos progos pasidžiaugti jaunimo įvairiais gabumais ir noru paremti lietuvišką spaudą.

x **Vytautas Šiškauskas ir Alvydas Blinstrubas** dalyvaus Jaunųjų talentų popietėje spalio 25 d. 3:00 val. p.p. Jaunimo centre paremti ir „Draugą". Bilietai gaunami Gifts International ir Pasaulio lietuvių centre po 11 val. Mišių, koplyčios prieangy. Tik pilna salė gali parodyti mūsų jaunimui, kad įvertiname jų pastangas. Prašome bilietus įsigyti iš anksto.

x **Nekalto M. Marijos Prasidėjimo** parapijoje Brighton Parke spalio 18 d. po 10 val. sekmadieninių Mišių buvo išdalinti vokeliai „Dovana Lietuvai" rinkliavai. Vokai bus surinkti ateitantį sekmadienį, spalio 25 d.

x **L.A.B.A.S. grupė,** veikianti Šv. Jurgio parapijoje Bridgeporte, ruošia vienos dienos kelionę autobusu į Milwaukee mieste vykstančią Holiday Folk Fair šeštadienį, lapkričio 21 d.

x **Algimanto Kezio** naujos knygos „Caged-In" (Narve) sutiktuves ruošia The John G. Blank Center for the Arts (312 East 8th St., Michigan City, IN. Jo fotografijų parodos ir šios knygos pristatymas bus sekmadienį, spalio 25 d., nuo 2 iki 4 val. p.p.

x **„Šeima – tautos gyvybė"** yra šūkis rengiamo Rytmečio šeimoms Lietuvių centre, Lemonte, Visų Šventųjų šventėje lapkričio 1 d. po šv. Mišių vaikams. Organizuoja Montessori auklėtojų sekcija su mokyklėlių tėvais. Kviečiamos dalyvauti visos šeimos su mažais vaikais

x **Algimanto Barniškio orkestras** groja parengimams, baliams, vestuvėms. Užsakymai priimami vakarais, **tel. 312-436-5034.**

(sk)

x **L. Fondas remia išeivijos ir Lietuvos švietimo bei kultūrinius reikalus.** Prisidėkime savo aukomis prie šio rudens vajaus ir siųskime aukas **L. Fondui, 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.** Paaukoję 100 dol. L.F. gauna vieną svečio bilietą į pokylį, kuris bus **lapkričio 21 d.** Martinique salėje.

(sk.)

x **59 CENTAI už SVARĄ** virš šimto svarų, minimumas $20.00. Tai **TRANSPAK** firmos nauja kaina. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose ir sekami iki pristatymo jūsų giminėms Lietuvoje. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **Nuo $675 iki $735 skrydžiai** ten ir atgal iš Chicagos į Vilnių! Bilietus reikia įsigyti **iki spalio 31 d.,** o juos panaudoti – **iki 1993 m. kovo 31 d.** Kreiptis: **American Travel Service, tel. 1-708-422-3000.**

(sk)

x **Marquette Parko LB** apylinkės valdybos posėdis įvyks spalio 21 d. 6 val. vak. Seklyčioje. Valdybos nariai ir norintys įsijungti į LB veiklą kviečiami dalyvauti.

x **Dalia Lietuvninkienė ir Lidija Rasutienė** dalyvaus Jaunųjų talentų programoje paremti „Draugą" spalio 25 d. 3:00 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietai Vaznelių Gifts International ir Pasaulio lietuvių centre po 11:00 val. Mišių. Pilna Jaunimo centro salė parodys, kad įvertiname jaunimo pastangas išlaikyti mūsų spaudą. Visi kviečiami savo atvykimu prisidėti prie „Draugo" išlaikymo.

x **Lietuvių operos choras** šiuo metu intensyviai ruošiasi metinio baliaus programai, repetuojama net du kartus per savaitę. Vietoj operų ištraukų, programoje šiais metais choras pateiks eilę skambių, dar negirdėtų, neseniai iš Lietuvos gautų, dainų. Operos balius įvyks lapkričio 14 d. Jaunimo centre.

x **Donatas ir Rasa Ramanauskai,** veiklūs Chicagos lietuvių skautų,-čių vadovai, rugsėjo 14 d. susilaukė pirmgimės dukrelės Reginos Ritos. Dukrele džiaugiasi jaunieji tėvai, seneliai – Albina ir Liūdas Ramanauskai, Aldona ir Pranas Totoraičiai bei promočiutės Ona Kaselienė ir Marcelė Totoraitienė.

Laima Šulaitytė-Day

x **Valteris Bendikas** iš Chicagos, prisiųsdamas mokestį už laimėjimų bilietėlius, pridėjo dar ir 50 dol. auką „Draugui". Nuoširdžiai dėkojame.

x **TravelCentre, Ltd.** praneša, kad lėktuvo bilieto į Lietuvą kaina yra **$728** ten ir atgal. Taip pat galime parūpinti nakvynes privačiuose butuose ir automobilį su šoferiu už prieinamą kainą. Kreiptis: **Teresė Lesniauskienė, tel. 708-526-0773.**

(sk)

x **Gera naujiena Bostono ir apylinkių lietuviams!** Jei norite pasiųsti siuntinį į Lietuvą per Baltia Express, galite tai padaryti vietoje. Jums pagelbės mūsų atstovai Bostone – firma **Baltic Associates.** Jie visą spalio mėn. priims kalėdinius siuntinius į Lietuvą. Tiesioginis laivo konteineris iš Bostono – lapkričio 5 d. Visi siuntiniai apdrausti. Garantuojame siuntinių pristatymą į namus iki šv. Kalėdų. Svaro kaina tik **99 ct.** Atvežkite arba siųskite UPS adresu: **Baltic Associates, 368 W. Broadway, So. Boston, MA 02127** (Liet. Piliečių klubo II a.). **Tel. 617-269-4455.**

(sk)

x **Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, spalio 25 d., Baltia Express** priiminės siuntinius lietuvių centre Lemonte nuo 9 val. ryto. Tik pas mus klientas gali pasirinkti siuntimo būdą. Kalėdiniai siuntiniai laivu priimami **iki lapkričio 5 d.** Informacija nemokamu tel.: **1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.**

(sk)

Filatelistų draugijos „Lietuva" LITHPEX XXIV parodos rengimo komitetas. Iš k. į d.: V. Lukoševičius, J. Masilionis, A. Beleška, Pr. Masilionienė, L. Volodka, pirm. Jonas Variakojis, K. Rožanskas, L. Kairys, J. Liubinskas. (Nuotraukoje nėra keleto komiteto narių).

Nuotr. **M. Vidzbelio**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VISUOMENĖS MALONUMUI IR „DRAUGO" NAUDAI

Spalio 25 d. 3 val. popiet lietuvių kultūros puoselėjimo lopšyje – Jaunimo centre susitiks čia, išeivijoje, gimę, augę ir tebeaugantys įvairių meno sričių jauni talentai.

Dalis jų yra jau puikiai užsirekomendavę mūsų visuomenei, verti ir profesionalo vardo, kiti dar tebeaugantys savo pasirinktose meno srityse. Visi jie dalinsis scena šitoje popietėje tik vienam tikslui – dienraščio „Draugo" naudai. Jie visi ateina į pagalbą lietuviškai spaudai, kad ji dar ilgai gyventų ir jiems, ir jų vaikams tarnautų, kaip lietuviško gyvenimo žinių šaltinis.

Daug, labai daug Chicagoje renginių. Koncertuoja dainininkai be didelių vardų, koncertuoja žymūs operos solistai, etnografiniai ir šiaip eiliniai ansambliai. Vaidinama ir režisuojama, ir beveik be išimties visi tie vienetai yra iš mūsų brangios Tėvynės. Sakoma, kad jie kelia mūsų kultūrinį gyvenimą. Esame apkrauti ir perkrauti kultūriniais vakarais ir, reikia pasakyti, kad nevisada atitinkančiais išgirtą, viliojančią reklamą, bet tikslas paremti tėvynainius laimi – sutraukia mases.

Renginių ruošėjų lenktyniavimas pradeda varginti visuomenę. Lietuvišką kultūrą išlaikyti pasidaro jau per sunku. O vis dėlto dauguma tų atvykstančių pas mus meno kolektyvų ar pavienių solistų koncertams nėra „biedniokai" ir nebuvo tokie sovietinės sistemos laikais. Visi, beveik be išimties, buvo gerai aprūpinti ir dėl kasdieninės duonos rūpesčio fizinio darbo dirbti jiems nereikėjo. Gyveno tik savo talentui ir juo nešė „didžiajai tėvynei" propagandinę garbę.

O čia kitaip...

Čia mūsų meninio pasaulio atstovai dienomis plušo dėl kasdieninės duonos savo šeimai, o atliekamu laiku tobulino turimą talentą, investuodami į jį savo sunkiai uždirbtą pinigą. Lietuvių išeivijos gyvenime jie buvo mūsų kultūrinio gyvenimo dalis. Ir honorarą jiems dažnai lemdavo to ar kito vakaro tikslas.

O juk daug ką remiame ir čia, ir Lietuvoje. Remiame atvykusius čia, remiame gimines Tėvynėje, remiame gimtinėse statomas bažnyčias, remiame ir gausybę statomų paminklų; remiame tėvynėje vargstančius našlaičius ir apleistuosius, remiame sveikatos priežiūrą ir remiame valstybės ministerijų darbo plotus. Remiame viską lietuviškos kultūros išlaikymo vardu ir, inertiškai įsibėgėję, neturime net laiko pasverti paramos reikalingumą ir svarbą.

Šitame rėmimų sąraše, reikėtų bent maža užuomina atkreipti skaitytojų dėmesį, kad remiamųjų reikalų skalėje nematyti Lietuvos krašto maitintojo – žemdirbio. Jis dar tebeakėja ir kaupia savo žemę savais „nagais", nes neturi reikalingiausių padargų. Mūsų paramos tūkstančiai ir milijonai nulingavo į kompiuterius, o būtų daug geriau, jei jie būtų traktoriais įvažiavę į Lietuvos kaimus. Nebus duonos, nebus ir kultūrinio gyvenimo.

Lai tikslas apsprendžia ir šią ruošiamą jaunųjų talentų popietę spalio 25 d. Jaunimo centre. O jis šioje popietėje yra dvigubas – parama „Draugo" išlaikymui ir susipažinimas su mūsų išeivijoje augusiais čia gimusiais ir tebeaugančiais talentais, kurie savo talentų aukštybių siekia be „valstybinių subsidijų", tik savo asmeninėmis lėšomis.

„Draugas", finansinių sunkumų varginamas, vieną dieną gali uždaryti duris, jei mes žvelgsime į viską, kas iki šiol dar veikia, abejingai. Reikia tik pagalvoti, kokia tamsi tyla apgaubtų mūsų lietuviškojo gyvenimo komunikaciją, netekus „Draugo". Todėl jaunų moterų kolektyvas korp. Giedra, kurios Dvasios vadas yra „Draugo" redaktorius kun. Pr. Garšva, ateina dienraščiui į pagalba. Šios jaunos katalikės visuomenininkės padėjo daug pastangų, surinkdamos didelį būrį (per 20) menininkų ne tik iš Chicagos apylinkių, bet ir iš kitų valstijų, kurie „Draugui" aukoja ir savo honorarus. Jie tad ir verti mūsų didelio dėmesio. Taigi, 25 spalio 3 val. po pietų, pripildę Jaunimo centro salę, jausimės atlikę nepaprastai svarbų uždavinį, ypač išeivijai.

Jadvyga Damušienė

x **JAV LB Švietimo taryba** dėkoja „Baltic Bakery" ir jos savininkui Algiui Ankui už suteiktą paramą Mokytojų studijų savaitei. „Baltic Bakery" dėka šios vasaros dalyviai sotinosi padovanotais lašiniuočiais, juoda ir balta duona, pyragais.

x **Lietuvių Operos** laimėjimų šakneles grąžina daugelis mūsiškių. Tai gali padėti mūsų Operos egzistencijai. Štai Anthony Padvek iš Granite City, Il., grąžindamas bilietų šakneles, paprašė dar atsiųsti dvi knygutes: „Kurias manau išplatinti arba pats laimę pabandyti. Kartu prašau paskelbti laimėtojų vardus laikraštyje. Kiekvienas nori žinoti, kas laimėjo tuos pinigus". Yra ir daugiau žmonių, kurie prašo atsiųsti po kelias bilietų knygutes, kad galėtų dalyvauti laimingųjų išrinkime lapkričio 14 d. Operos baliuje.

x **Maria Bonatas,** Los Angeles, Cal., grąžino laimėjimų šakneles, pridėjo 25 dol. auką su prierašu: „Džiaugiuos, kad rūpinatės savo „Vaiku". Pridedu „pensininko skatiką". Sėkmės!". Labai dėkojame už linkėjimus ir auką.

x **Antanas Sabalis,** Rochester, N.Y., M. Dikinienė, Park Ridge, Ill., F. Krumplis, Chicago, Ill., Horace R. Zibas, Cincinnati, Ohio, Joseph Petkus, Kirkland, Wash., grąžino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Nuoširdus ačiū.

„KARIO" ŽURNALO KAVUTĖS REIKALAI

Kol išeivijoje mus lankydavo mielas kario draugas „Karys", stengdavomės jį visakeriopai remti. Vienas tokių rėmimo pavyzdžių būdavo metinės „Kario" kavutės. Rodos, neapsiriksiu sakydamas, kad Chicagoje šias kavutes pradėjo ir ilgus metus sėkmingai pravesdavo ramovėnas Jurgis Stankūnas. Kavutės metu sukaupdavo gana gražias sumeles ir pasiųsdavo žurnalui. O pagalbos „Karys" visada laukdavo, nes sunku buvo išsiversti tik iš prenumeratos mokesčių.

Ilgainiui šios renginio pajamos pradėjo mažėti. Ir nenuostabu, nes ir ramovėnai mažėjo. Jeigu 1955-65 metų laikotarpyje skyriuje buvo 200 ar daugiau vyrų, tai šiandieną priskaičiuojame tik 50. Išeivijoje išeinantis „Karys" juo toliau, tuo daugiau susidūrė su įvairiais trūkumais. Centro valdyba buvo priversta sumažinti žurnalo egzempliorių skaičių, apsiribota tik 6 numeriais į metus ir pagaliau nuo 1992 metų sausio 1 dienos visai sustabdyti „Kario" leidimą.

Paskutiniame LKVS-gos „Ramovė" skyrių atstovų suvažiavime nutarta visai uždaryti išeivijoje leisto „Kario" žurnalo administracijos darbą ir jos likusį turtą paskirstyti lygiomis dalimis Lietuvoje leidžiamiems karinės minties žurnalams: „Kardui", „Kariui", ir „Trimitui". Centro valdybos pirm. E. Vengianskas kiekvienai minėtai žurnalo administracijai nuvežė ir įteikė maždaug po 3.000 dol. Vadinasi, šiais metais žurnalai jau gavo gana apčiuopiamą paramą.

Š.m. spalio 9 d. įvykusiame ramovėnų, birutininkių ir šaulių posėdyje nutarta šiais metais kavutės nerengti. Taigi numatytoje ir bendraraštyje skelbtoje datoje, spalio 25 dieną, kavutės renginys neįvyks. Atsirado ir nenumatytų priežasčių, kurios nulėmė sprendimą atšaukti kavutės renginį. Vėliau, išdiskutavus visas atsiradusias aplinkybes, nuspręsime, ar įmanoma kavutės renginius tęsti, ar visai panaikinti.

Ramovėnų dėmesiui pranešame, kad lapkričio 2, Vėlinių dieną, 6 val. vak. bus pamaldos jėzuitų koplyčioje ir trumpos apeigos prie Laisvės Kovų paminklo. Lapkričio 8 d. 12 val. d. įvyks skyriaus narių susirinkimas Jaunimo centre. Atvykite, nes turėsime aptarti svarbius reikalus.

Ap. Skopas

Viktorija Matranga supažindina Maironio mokyklos 4 skyriaus mokinius su medžio skulptūros paroda Lietuvių Dailės muziejuje Lemonte.

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

– **Apreiškimo parapijoje** Brooklyne spalio 4 d. aukotos pirmosios lotyniškos šv. Mišios. Jas aukojo kun. Vytautas Palubinskas, gregorinį giedojimą pravedė vargonininkė Gintarė Bukauskienė.

– **Kun. dr. Petras Stravinskas,** Newarko lietuvių parapijos klebonas, yra įkūręs specialią draugiją, propaguojančią gregorinį lotynišką giedojimą. Ji vadinasi: Šv. Grigaliaus Didžiojo gregorinio lotyniško giedojimo draugija.

– **Kun. Bernardinas Grauslys,** OFM suredagavo naujausią pranciškonų leidžiamo „Varpelio" laidą, skirtą rudeniui. Žurnalas turi 80 psl., iliustruotas nuotraukomis. Ypač daug vaizdų iš tretininkų kongreso Kretingoje.

– **Viktorija Garbauskaitė,** Anatolijaus ir Aušros Garbauskų dukra, gyvenusi Great Neck apylinkėje, Californijoje sukūrė šeimą su Renatu Gedvila. Vestuvės buvo rugpjūčio 28 d.

KANADOJE

– **Išleistas „Filatelijos žinių"** naujausias numeris (Nr. 2/26, rugsėjis). Jame yra įdomios informacinės medžiagos ne tik filatelistams, bet ir kitiems. Biuletenis yra 6 psl., leidžiamas Toronte.

– **Toronto Lietuvių filatelistų draugija** skelbia korespondencines Lietuvos pašto ženklų varžytines, kurių pasiūlymų data yra lapkričio 15 d. Platesnės informacijos pateikiamos „Filatelijos žinių" biuletenio Nr. 2 (adresas: 9 Thornbeck Dr., Scarborough, Ont., Canada M1G 2J7).

– **Vytas Čuplinskas,** gyvenantis Ottawoje, Montrealio lietuviams skaitė pagrindinę paskaitą Tautos šventės metu rugsėjo 13 d. V. Čuplinskas dirba kaip Valdžios Reikalų raštinės vedėjas. Raštinė atstovauja Kanados LB vyriausybės įstaigose.

CHICAGOS ŽINIOS

PAGALBA SPORTO PROGRAMOMS

Chicagos švietimo vadovybei paskelbus, kad dėl lėšų stokos valdiškose mokyklose bus sustabdytos visos sporto programos, atsirado dosnių rėmėjų ir, atrodo, ši jaunuoliams svarbi mokyklinė veikla galės tęstis. Trečiadienį Foot Locker sportinių batų bendrovė padovanojo mokyklų sportui 400,000 dol., o kiek anksčia dienraštis „Chicago Sun-Times" paskyrė 100,000 dol. Laukiama ir daugiau geradarių.

NEBEKAUKS SIRENOS

Chicagos priemiesčiai Skokie ir Evanstonas sustabdė oro pavojaus sirenų kaukimo mėginimus antradienių rytais. Šią savaitę, pirmą kartą nuo „šaltojo karo" pradžios, kai visose Amerikos vietovėse kas antradienį pasigirsdavo spiegiančių sirenų garsai, šiuose priemiesčiuose buvo tylu. Sirenos pradėtų kaukti kokio rimto pavojaus, pvz. artėjančio tornado atveju. Chicagoje daugumas sirenų jau ir taip nebekaukia, nes yra sugedusios.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.